

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP19/2016
din 04.03.2016

metrologiei

Publicat : 15.04.2016 în MONITORUL OFICIAL Nr. 100-105 art. 190 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[LP311 din 26.10.23, MO445-447/24.11.23 art.767; în vigoare 24.11.23](#)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Sfera de reglementare

(1) Prezenta lege stabilește structura sistemului național de metrologie, unitățile de măsură permise spre utilizare în Republica Moldova, principiile de administrare în domeniul metrologiei, categoriile de documente normative din domeniul metrologiei legale, precum și cerințele față de mijloacele de măsurare și măsurările din domeniile de interes public.

(2) Legea descrie modul de efectuare a controlului metrologic legal al mijloacelor de măsurare și măsurărilor din domeniile de interes public, al produselor preambalate și al sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, de asemenea stabilește obligațiile persoanelor fizice și juridice care activează în domeniul metrologiei legale.

Articolul 2. Legislația privind metrologia

(1) Legislația privind metrologia se constituie din prezenta lege și din alte acte normative adoptate în temeiul ei și stabilește bazele metrologiei legale în scopul asigurării uniformității și exactității măsurărilor, al protejării persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, împotriva efectelor nocive ale măsurărilor incorecte sau false.

(2) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a actelor permissive prevăzute de prezenta lege pentru agenții economici se stabilește de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, noțiunile principale au următoarele semnificații:

aprobare de model - decizie cu relevanță legală, bazată pe un raport de evaluare, care confirmă că un tip de mijloc de măsurare întrunește cerințele stipulate în documentele normative aplicabile din domeniul metrologiei legale și care are ca rezultat emiterea certificatului de aprobare de model;

control metrologic legal - ansamblu de activități de metrologie legală, care include controlul metrologic legal al mijloacelor de măsurare, măsurărilor, produselor preambalate, sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, precum și supravegherea metrologică și expertiza metrologică;

dare în folosință - prima utilizare a unui mijloc de măsurare destinat utilizatorului final, în scopul pentru care a fost destinat;

desemnare - decizie cu relevanță legală, bazată pe un raport de evaluare, care confirmă competența solicitantului pentru a desfășura activități de metrologie legală (verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare și efectuarea de măsurări în domenii de interes public), precum și corespunderea acestuia criteriilor stipulate în documentele normative aplicabile din domeniul metrologiei legale;

etalon - materializarea definiției unei mărimi date, cu o valoare determinată și o incertitudine de măsurare asociată, utilizată ca referință;

etalon internațional - etalon recunoscut de semnatarii unui acord internațional și destinat unei utilizări mondiale;

etalon național - etalon recunoscut de autoritatea centrală de metrologie pentru a servi ca bază la atribuirea de valori altor etaloane ale mărimilor de aceeași natură;

etalon de lucru - etalon care este utilizat în mod curent pentru etalonarea sau verificarea mijloacelor de măsurare sau a sistemelor de măsurare;

etalonare - operație care, în condiții specificate, în prima etapă stabilește o relație între valorile unei mărimi și incertitudinile de măsurare asociate care sînt furnizate de etaloane și indicațiile corespunzătoare cu incertitudinile de măsurare asociate, iar în etapa a doua această informație este utilizată pentru stabilirea unei relații care să permită obținerea unui rezultat de măsurare pornind de la o indicație;

expertiză metrologică - ansamblu de operațiuni efectuate cu scopul de a examina și a demonstra starea mijloacelor de măsurare, precum și de a determina caracteristicile lor metrologice, inclusiv prin raportarea la documentele normative aplicabile din domeniul metrologiei legale;

incertitudine de măsurare - parametru pozitiv ce caracterizează dispersia valorilor atribuite unui măsurand, în baza informațiilor utilizate;

introducere pe piață a mijlocului de măsurare - punere la dispoziție pentru prima

oară a unui mijloc de măsurare pe piață;

marcajul aprobării de model – semn distinctiv care, aplicat pe un mijloc de măsurare, atestă conformitatea acestuia cu modelul aprobat;

marcaj de verificare metrologică – semn distinctiv care, aplicat pe un mijloc de măsurare în mod vizibil, confirmă că verificarea metrologică a fost efectuată în conformitate cu documentele normative aplicabile din domeniul metrologiei legale, cu rezultate satisfăcătoare;

marcaj de verificare inițială CE – semn distinctiv care, aplicat pe un mijloc de măsurare în mod vizibil, confirmă că verificarea inițială CE a fost efectuată în conformitate cu directivele europene, cu rezultate satisfăcătoare;

măsurare – proces care constă în obținerea experimentală a uneia sau a mai multor valori care pot fi atribuite în mod rezonabil unei mărimi;

măsurand – mărime care se intenționează a fi măsurată;

metrologie – știință a măsurărilor și a aplicațiilor acestora, care include toate aspectele, atât teoretice, cât și practice, ce țin de măsurări, indiferent de incertitudinea de măsurare și domeniul de aplicare;

metrologie legală – parte a metrologiei referitoare la activitățile desfășurate în conformitate cu cerințele stabilite de autoritățile cu funcții de reglementare în domeniul metrologiei;

mijloc de măsurare – instrument de măsurare, care se utilizează de unul singur sau în asocierie cu unul sau mai multe dispozitive auxiliare de măsurare, ori sistem de măsurare utilizat pentru a face măsurări;

produse preambalate (în continuare – preambalate) – combinația dintre un produs și ambalajul individual în care acesta este preambalat. Un produs este preambalat atunci când este introdus într-un ambalaj, de orice natură, în absența cumpărătorului, iar cantitatea de produs conținută în ambalaj are o valoare prestabilită și nu poate fi schimbată decât prin deschiderea sau prin modificarea perceptibilă a ambalajului;

reprezentant autorizat al producătorului – orice persoană juridică, stabilită în Republica Moldova, care a primit un mandat scris din partea unui producător pentru a acționa în numele acestuia în legătură cu sarcini specifice;

Sistemul Internațional de Unități (SI) – sistem (coerent) de unități bazat pe Sistemul Internațional de Mărimi, cu denumiri și simboluri de unități și o serie de prefixe cu denumiri și simboluri, precum și cu reguli de utilizare a acestora adoptate de Conferința Generală de Măsuri și Greutăți (CGPM);

supraveghere metrologică – activitate de control metrologic legal, efectuată cu scopul de a verifica respectarea cerințelor legale în domeniul metrologiei. Supravegherea metrologică include supravegherea pieței și supravegherea în utilizare a mijloacelor de

măsurare în sensul Legii privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare, precum și al Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;

sticle utilizate ca recipiente de măsură - recipiente, realizate din sticlă sau din alte substanțe de o rigiditate și o stabilitate ce oferă aceleași garanții metrologice ca și sticla, care sînt capsulate sau sînt proiectate pentru a fi capsulate și sînt destinate depozitării, transportării și livrării de lichide, au o capacitate nominală cuprinsă între 0,05 litri și 5 litri inclusiv și astfel de caracteristici metrologice (caracteristici de proiectare și de uniformitate de fabricație) încît pot fi utilizate ca recipiente de măsură, adică atunci cînd sînt umplute pînă la un nivel specificat sau pînă la un procentaj specificat din capacitatea maximă de umplere conținutul lor poate fi măsurat cu suficientă exactitate;

trasabilitate metrologică - proprietate a rezultatului unei măsurări de a putea fi raportat la o referință prin intermediul unui lanț neîntrerupt și documentat de etalonări, fiecare contribuind la incertitudinea de măsurare;

tip al mijlocului de măsurare - model definit al unui mijloc de măsurare sau al unui modul (inclusiv o familie de mijloace de măsurare sau module) în care toate elementele ce influențează parametrii metrologici sînt stabilite în mod corespunzător;

unitate de măsură - mărime scalară reală, definită și adoptată prin convenție, cu care poate fi comparată orice altă mărime de aceeași natură pentru a exprima raportul dintre cele două mărimi sub formă numerică;

unitate de măsură legală - unitate de măsură cerută sau permisă de prevederile prezentei legi;

verificare metrologică - modalitate de control metrologic legal, executat prin procedura de evaluare a conformității (altă decît examinarea de tip), conform documentelor normative aplicabile din domeniul metrologiei legale, care are ca rezultat emiterea unui buletin de verificare metrologică și/sau aplicarea marcajelor de verificare metrologică;

verificare metrologică inițială - verificare metrologică a unui mijloc de măsurare care nu a mai fost verificat anterior;

verificare inițială CE - examinare și stabilire a conformității unui mijloc de măsurare nou sau recondiționat cu modelul ce deține aprobare de model CE și/sau cu dispozițiile directivelor europene referitoare la mijlocul respectiv, confirmate prin marcajul de verificare inițială CE;

verificare metrologică periodică - verificare metrologică a unui mijloc de măsurare efectuată periodic, la intervale de timp specificate, conform documentelor normative aplicabile din domeniul metrologiei legale.

Articolul 4. Sistemul național de metrologie

Infrastructura sistemului național de metrologie include:

- a) autoritatea centrală de metrologie – Ministerul Economiei;
- b) Institutul Național de Metrologie;
- c) Sistemul Național de Etaloane;
- d) Consiliul Național de Metrologie;
- e) serviciile de metrologie ale persoanelor juridice;
- f) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

Articolul 5. Administrarea în domeniul metrologiei

(1) În scopul realizării prevederilor prezentei legi, Guvernul aprobă:

- a) politicile de stat în domeniul metrologiei;
- b) proiectele de acte normative necesare activității de metrologie legală și asigurării trasabilității rezultatelor măsurărilor la Sistemul Internațional de Unități (SI);
- c) unitățile de măsură legale utilizate în Republica Moldova;
- d) Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal.

(2) Elaborarea și promovarea politicii de stat în domeniul metrologiei, administrarea și coordonarea activității de metrologie la nivel național se efectuează de către autoritatea centrală de metrologie.

(3) Autoritatea centrală de metrologie este organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității și are următoarele funcții:

- a) elaborează și coordonează implementarea politicii de stat în domeniul metrologiei, inclusiv privind asigurarea trasabilității metrologice;
- b) studiază necesitățile economiei naționale în domeniul metrologiei și identifică prioritățile politicii de stat în acest domeniu;
- c) elaborează proiecte de acte legislative și normative, participă la elaborarea și coordonarea proiectelor de acte legislative și normative în scopul asigurării trasabilității metrologice a rezultatelor măsurărilor la Sistemul Internațional de Unități (SI) prin intermediul procedurilor recunoscute și acceptate pe plan internațional;
- d) promovează recunoașterea internațională a sistemului național de metrologie;
- e) reprezintă Republica Moldova în organizațiile regionale și internaționale de metrologie;
- f) aprobă, în limitele competenței sale, regulamentele generale de metrologie legală și

normele de metrologie legală;

g) coordonează activitățile de metrologie ale organelor centrale de specialitate din cadrul administrației publice și ale persoanelor fizice și juridice care activează în domeniul metrologiei;

h) asigură armonizarea documentelor normative din domeniul metrologiei legale cu practica internațională și cea europeană și aprobă aceste documente;

i) negociază acordurile cu alte state privind recunoașterea reciprocă a rezultatelor încercărilor metrologice în scopul aprobării de model, a rezultatelor verificărilor metrologice, a competenței tehnice a laboratoarelor de verificări ale mijloacelor de măsurare;

j) coordonează activitățile Consiliului Național de Metrologie;

k) corelează activitățile în domeniul metrologiei cu activitățile în domeniul acreditării;

l) desemnează persoanele juridice pentru efectuarea verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal și pentru efectuarea măsurărilor în domeniile de interes public, monitorizează persoanele juridice desemnate;

m) ține Registrul de stat al etaloanelor unităților de măsură și Registrul entităților desemnate în sistemul național de metrologie, de asemenea gestionează baza de date a documentelor normative din domeniul metrologiei legale;

n) coordonează și monitorizează activitățile de metrologie ale Institutului Național de Metrologie, precum și ale entităților desemnate de autoritatea centrală de metrologie;

o) efectuează expertiza proiectelor de acte normative aplicabile domeniului metrologiei;

p) coordonează programele de instruire în domeniul metrologiei;

q) asigură transparența informației în domeniul metrologiei;

r) aprobă etaloanele naționale.

(4) Institutul Național de Metrologie este o instituție publică subordonată autorității centrale de metrologie, care își desfășoară activitatea conform regulamentului aprobat de Guvern și care exercită următoarele funcții:

1) funcții de metrologie generală:

a) implementează, la nivel național, politica de stat în domeniul metrologiei;

b) asigură trasabilitatea metrologică a rezultatelor măsurărilor, efectuate în Republica Moldova, la Sistemul Internațional de Unități (SI) prin elaborarea, cercetarea, dezvoltarea, menținerea și păstrarea etaloanelor naționale, realizează comparările etaloanelor naționale la nivel regional și internațional, precum și conservarea și diseminarea

unităților de măsură legale de la etaloanele naționale la etaloanele de nivel ierarhic inferior pînă la etaloanele de lucru;

c) încheie și realizează acordurile de recunoaștere mutuală a etaloanelor naționale și a certificatelor de etalonare emise de către institutele naționale de metrologie, în conformitate cu cerințele Comitetului Internațional de Măsuri și Greutăți (CIMP MRA);

d) reprezintă referința națională pentru determinarea competenței tehnice în domeniul metrologiei, inclusiv la etaloane;

e) consultă organele centrale de specialitate ale administrației publice și persoanele fizice și juridice pe probleme tehnice în domeniul metrologiei;

f) participă, conform competențelor, la forurile și organizațiile internaționale și regionale în domeniul metrologiei, de asemenea exercită alte funcții de colaborare internațională în domeniul metrologiei, delegate de autoritatea centrală de metrologie;

g) instruește și perfecționează verificatorii metrologi;

h) organizează comparările interlaboratoare la nivel național, respectînd cerințele standardelor internaționale specifice;

2) funcții de metrologie legală:

a) exercită controlul metrologic legal prin aprobări de model, verificări metrologice ale mijloacelor de măsurare în situații speciale, în cazul în care doar Institutul Național de Metrologie este dotat tehnic pentru efectuarea acestora, prin expertize metrologice și expertize ale proiectelor de documente normative din domeniul metrologiei legale;

b) înaintează propuneri către autoritatea centrală de metrologie privind cerințele de reglementare a mijloacelor de măsurare;

c) realizează acordurile încheiate cu alte țări privind recunoașterea rezultatelor încercărilor în scopul aprobării de model, a rezultatelor verificărilor metrologice;

d) elaborează proiecte de programe de instruire în domeniul metrologiei;

e) consultă organele centrale de specialitate ale administrației publice și persoanele fizice și juridice pe probleme tehnice în domeniul metrologiei legale;

f) ține Registrul de stat al mijloacelor de măsurare;

g) recepționează notificări în modul prevăzut de prezenta lege și gestionează Registrul persoanelor fizice și juridice care repară, pun în funcțiune și montează mijloace de măsurare, precum și al persoanelor juridice care efectuează preambalarea produselor, producerea și/sau importul sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, de asemenea gestionează baza de date corespunzătoare;

h) elaborează proiecte de documente normative în domeniul metrologiei legale, armonizate cu practica internațională și cea regională;

i) acordă suport metodologic la elaborarea procedurilor de măsurare legale de către autoritățile responsabile în domeniu, precum și de către persoane juridice interesate;

j) acordă suport tehnic necesar pentru supravegherea metrologică;

k) formează și gestionează fondul național de documente normative în domeniul metrologiei legale, de asemenea stabilește modul de utilizare a acestui fond.

(5) Sistemul Național de Etaloane reprezintă baza tehnică care asigură preluarea, conservarea și diseminarea unităților de măsură.

(6) Consiliul Național de Metrologie este un organ consultativ în cadrul autorității centrale de metrologie, în care sînt reprezentate toate părțile interesate și care înaintează propuneri de politici în domeniul metrologiei. Modul de constituire și de organizare a Consiliului Național de Metrologie, componența, modul de selectare a membrilor și atribuțiile funcționale ale acestora sînt stabilite în regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Național de Metrologie, care se elaborează și se aprobă de către autoritatea centrală de metrologie.

(7) Serviciile de metrologie ale persoanelor juridice se creează pentru asigurarea uniformității și exactității măsurărilor în domeniile de activitate corespunzătoare și exercită următoarele funcții:

a) diseminează unitățile de măsură ale Sistemului Internațional de Unități (SI) de la etaloanele de nivel ierarhic inferior la mijloacele de măsurare;

b) efectuează verificarea metrologică inițială, periodică și după reparare a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal;

c) efectuează măsurările în domeniile de interes public.

(8) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor exercită, în numele statului, supravegherea metrologică în condițiile Legii nr.7 din 26 februarie 2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare, precum și ale Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, este subordonată autorității centrale de metrologie și efectuează, fără a percepe tarife sau taxe, supravegherea metrologică a respectării de către persoanele fizice și juridice a prevederilor documentelor normative din domeniul metrologiei legale, ce țin de:

a) utilizarea adecvată a unităților de măsură și a simbolurilor acestora în conformitate cu prezenta lege;

b) obligațiile utilizatorilor mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal;

c) obligațiile producătorilor și importatorilor mijloacelor de măsurare la punerea la dispoziție pe piață și darea în folosință a acestora;

d) obligațiile persoanelor juridice care efectuează preambalarea produselor,

producerea și/sau importul sticlelor utilizate ca recipiente de măsură;

e) corectitudinea efectuării măsurărilor specificate la art. 12 alin. (1).

(9) La efectuarea supravegherii metrologice, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor poate implica organele de control ale organelor centrale de specialitate din cadrul administrației publice.

Articolul 6. Documente normative în domeniul

metrologiei legale

(1) În sensul prezentei legi, documente normative în domeniul metrologiei legale (în continuare - *documente normative*) sînt regulamentele generale de metrologie legală, normele de metrologie legală și procedurile de măsurare legale care stabilesc cerințe obligatorii de aplicare repetată la un număr nedeterminat de situații identice față de mijloacele de măsurare, măsurări, preambalate, sticle utilizate ca recipiente de măsură, față de controlul metrologic legal.

(2) Regulamentul general de metrologie legală stabilește principiile și regulile generale specifice activităților de metrologie legală și se identifică prin simbolul RGML. Regulamentele generale de metrologie legală care transpun prevederile directivelor europene ce stabilesc modul de organizare și desfășurare a aprobării de model și a verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare, precum și modul de desemnare pentru verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare și pentru efectuarea de măsurări în domenii de interes public, se aprobă de Guvern, iar celelalte regulamente se aprobă prin acte normative ale autorității centrale de metrologie.

(3) Norma de metrologie legală stabilește cerințele tehnice, metrologice și/sau procedurile de verificare metrologică pentru anumite categorii de mijloace de măsurare supuse controlului metrologic legal, se identifică prin simbolul NML și se aprobă prin act normativ al autorității centrale de metrologie.

(4) Pînă la elaborarea și aprobarea normelor de metrologie legală se aplică documentele normative internaționale, inclusiv regionale, ce țin de domeniul metrologiei legale, adoptate de către autoritatea centrală de metrologie, conform prevederilor regulamentului general de metrologie legală aplicabil.

(5) Procedura de măsurare legală stabilește operații descrise în mod concret, utilizate la testarea produselor supuse evaluării conformității și la măsurările în domeniile de interes public, se identifică prin simbolul PML și se aprobă prin act normativ al autorității centrale de metrologie sau de către autoritatea responsabilă în cadrul căreia se elaborează, prin coordonare cu autoritatea centrală de metrologie, documentul în cauză.

(6) Documentele normative se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(7) Cerințele stabilite în documentele normative prevăzute la alin. (2)-(5) din prezentul articol sînt executorii pentru persoanele fizice și juridice care activează în domeniile de interes public specificate la art. 11 alin. (1), în conformitate cu prevederile

prezentei legi.

(8) Documentele normative se elaborează în baza legislației naționale, în conformitate cu recomandările Organizației Internaționale de Metrologie Legală și cu directivele europene în domeniu.

Capitolul II

UNITĂȚILE DE MĂSURĂ LEGALE

Articolul 7. Unitățile de măsură legale

(1) Pentru asigurarea uniformității și exactității măsurărilor efectuate în Republica Moldova este obligatoriu să se utilizeze unități de măsură legale. Prevederile prezentului alineat se referă la mijloacele de măsurare, la măsurări și la indicațiile de mărime exprimate în unități de măsură.

(2) Unitățile de măsură legale sînt:

a) unitățile de măsură ale Sistemului Internațional de Unități (SI) (în continuare - *unități SI*), multiplii și submultiplii lor zecimali;

b) unitățile care sînt definite pe baza unităților SI, dar nu sînt multipli sau submultipli zecimali ai acestora;

c) unitățile utilizate împreună cu unitățile SI, ale căror valori în unități SI sînt obținute experimental;

d) unitățile permise numai în domenii specializate;

e) unitățile compuse.

(3) În limita prevederilor alin. (1), Guvernul aprobă unitățile de măsură legale, denumirile, simbolurile și definițiile unităților de măsură legale, valorile unităților de măsură legale ce nu fac parte din Sistemul Internațional de Unități (SI), dar sînt exprimate în unități SI.

(4) Prevederile alin. (1) nu exclud utilizarea în domeniul transportului aerian, maritim și feroviar a altor unități de măsură decît cele prevăzute de prezenta lege, care au fost stabilite prin convenții sau acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 8. Utilizarea unităților de măsură

la operațiunile de export

La exportul produselor, inclusiv al mijloacelor de măsurare, pot fi utilizate și alte unități de măsură, convenite de părți prin contract. Aceste unități de măsură se admit pentru a fi utilizate doar dacă sînt însoțite de una sau mai multe indicații de mărime exprimate în unități SI.

Articolul 9. Diseminarea unităților de măsură

Diseminarea unităților de măsură este asigurată printr-un complex de măsuri tehnico-organizatorice, confirmate de trasabilitatea metrologică, ce include activitatea de diseminare a unităților de măsură de la etaloanele internaționale sau de la etaloanele trasabile la etaloanele naționale ale altor state ori de la etaloanele naționale spre celelalte etaloane și de la acestea mai departe, spre mijloacele de măsurare de lucru.

Articolul 10. Etaloanele naționale

(1) Etaloanele naționale reprezintă baza de etaloane a țării ca parte componentă a Sistemului Național de Etaloane, fiind aprobate în calitate de etaloane naționale prin acte normative ale autorității centrale de metrologie la propunerea Institutului Național de Metrologie.

(2) Etaloanele naționale sînt bunuri proprietate publică a statului, comparate la nivel internațional și trasabile la etaloanele internaționale, deținute, elaborate, perfecționate, conservate, menținute și utilizate de către Institutul Național de Metrologie, cu acoperirea cheltuielilor necesare de la bugetul de stat.

(3) Modul de elaborare, aprobare, conservare, menținere și de utilizare a etaloanelor naționale se stabilește printr-un regulament general de metrologie legală aprobat de autoritatea centrală de metrologie.

Capitolul III

CONTROLUL METROLOGIC LEGAL

Articolul 11. Domeniile de exercitare a controlului

metrologic legal

(1) Controlul metrologic legal se efectuează în următoarele domenii de interes public:

- a) sănătatea publică;
- b) ordinea și siguranța publică;
- c) protecția mediului;
- d) protecția consumatorilor;
- e) perceperea taxelor și impozitelor;
- f) corectitudinea tranzacțiilor comerciale.

(2) Controlului metrologic legal se supun, conform prevederilor prezentei legi, mijloacele de măsurare și măsurările din domeniile de interes public specificate la alin. (1), precum și preambalatele și sticlele utilizate ca recipiente de măsură.

(3) Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului

metrologic legal (în continuare – Listă oficială) se aprobă de Guvern și specifică:

a) categoriile și sortimentele mijloacelor de măsurare utilizate la măsurările mărimilor, cum sînt mărimile acustice, chimice, ultrasunet și vibrații, electricitate și magnetism, debit, radiații ionizante, lungimi, masă și mărimi derivate, fotometrie și radiometrie, termometrie, frecvență și timp;

b) modalitățile de control metrologic aplicabile fiecărui sortiment de mijloace de măsurare, intervalul maxim admis între două verificări metrologice succesive;

c) categoriile de măsurări efectuate în domeniile de interes public specificate la alin. (1).

(4) Activitățile persoanelor fizice și juridice care au ca obiect mijloace de măsurare și măsurări în domeniile de interes public specificate la alin. (1), preambalate și sticle utilizate ca recipiente de măsură sînt supuse controlului metrologic legal conform prevederilor prezentei legi.

Articolul 12. Controlul metrologic legal al măsurărilor

(1) Se supun controlului metrologic legal următoarele categorii de măsurări efectuate în domeniile de interes public specificate la art. 11 alin. (1):

a) măsurările efectuate în cadrul tranzacțiilor comerciale sau măsurările pe baza cărora se stabilesc costuri pentru utilități publice, tarife, daune, impozite;

b) măsurările efectuate asupra unor mărimi ce pot afecta interesele vitale ale oamenilor, cum sînt concentrația de zahăr și concentrația de alcool în băuturi, concentrația de grăsimi în produsele alimentare, masa hectolitrică și umiditatea cerealelor, viteza autovehiculelor, concentrația alcoolică în aerul expirat și în sînge etc.;

[Art.12 al.(1), lit.b) modificată prin LP311 din 26.10.23, MO445-447/24.11.23 art.767; în vigoare 24.11.23]

c) măsurările efectuate asupra unor mărimi ce pot afecta sănătatea și siguranța populației, precum și mediul, cum sînt conținutul de poluanți organici și metalici din apă, conținutul de pesticide și de alte substanțe toxice, conținutul gazelor de eșapament ale autovehiculelor etc.;

d) măsurările referitoare la preambalate, precum și la produsele care au gramajul declarat, fără a fi preambalate.

(2) Măsurările specificate la alin. (1) se efectuează, conform procedurilor de măsurare legale, de către autorități abilitate prin lege cu dreptul efectuării acestor măsurări cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate. Aceste măsurări pot fi efectuate și de către persoanele juridice desemnate de autoritatea centrală de metrologie conform prevederilor prezentei legi.

(3) Controlul metrologic legal al măsurărilor specificate la alin. (1) se realizează, conform prevederilor prezentei legi, prin următoarele modalități:

- a) prelevarea de probe și efectuarea de măsurări și analize comparative pentru verificarea exactității rezultatelor declarate ale măsurărilor;
- b) inspecții și testări inopinate în locurile în care se efectuează măsurările;
- c) aprobarea și înregistrarea procedurilor de măsurare legale prevăzute la alin. (2).

Articolul 13. Controlul metrologic legal al mijloacelor

de măsurare

(1) Se supun controlului metrologic legal mijloacele de măsurare incluse în Lista oficială, destinate să realizeze măsurări în domeniile de interes public specificate la art. 11 alin. (1). Produsul program (software) înglobat într-un mijloc de măsurare supus controlului metrologic legal nu se supune de sine stătător controlului metrologic legal, ci doar împreună cu mijlocul de măsurare în care este înglobat, fiind considerat ca parte a acestui mijloc de măsurare.

(2) Mijloacele de măsurare supuse controlului metrologic legal conform alin. (1), inclusiv componentele mijloacelor de măsurare, dispozitivele auxiliare, instalațiile de măsurare, precum și cele care dețin verificarea inițială CE trebuie să fie conforme cu cerințele tehnice și de funcționare din documentele normative aplicabile. Aceste cerințe trebuie să asigure ca mijloacele de măsurare să furnizeze continuu măsurări suficient de exacte în conformitate cu scopul pentru care au fost realizate.

(3) Pentru fiecare dintre categoriile de mijloace de măsurare supuse controlului metrologic legal conform alin. (1) se elaborează norme de metrologie legală, care stabilesc cerințe tehnice și metrologice specifice categoriei respective, precum și procedurile de verificare metrologică.

(4) La introducerea pe piață și/sau darea în folosință a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal conform alin. (1), cu excepția mijloacelor de măsurare și aparatelor de cântărit cu funcționare neautomată specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității, controlul metrologic legal se exercită, conform prevederilor regulamentelor generale de metrologie legală, prin următoarele modalități:

- a) aprobare de model;
- b) verificare metrologică inițială;
- c) verificare inițială CE;
- d) supraveghere a pieței.

(5) Aprobarea de model se acordă de către Institutul Național de Metrologie odată cu eliberarea certificatului de aprobare de model aferent. Mijlocul de măsurare aprobat se include în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare.

(6) În vederea aprobării de model, mijloacele de măsurare trebuie să susțină cu

succes încercările metrologice. Încercările metrologice în scopul aprobării de model se efectuează în conformitate cu prevederile documentelor normative aplicabile.

(7) Termenul de efectuare a încercărilor metrologice în scopul aprobării de model se stabilește prin ordinul Institutului Național de Metrologie și nu trebuie să depășească 50 de zile calendaristice.

(8) Certificatul de aprobare de model este valabil pentru o perioadă de 10 ani. Termenul de valabilitate a certificatului se prelungește pentru perioade succesive de maximum 10 ani. Prelungirea termenului de valabilitate se solicită înainte de expirarea valabilității certificatului de aprobare de model. Pentru prelungirea termenului de valabilitate, solicitantul prezintă certificatul de aprobare de model primit anterior și documentația specificată la alin. (10), valabilă la momentul depunerii cererii corespunzătoare. Începutul încercărilor metrologice în scopul prelungerii valabilității certificatului de aprobare de model se consideră data semnării actului de prelevare a mostrelor.

(9) În cazul schimbării producătorului mijloacelor de măsurare, modelele aprobate anterior se supun obligatoriu unor noi încercări metrologice în scopul aprobării de model.

(10) În scopul obținerii aprobării de model pentru mijloacele de măsurare fabricate în Republica Moldova sau importate, solicitantul (producătorul, reprezentantul autorizat al acestuia sau importatorul) va prezenta următoarele documente:

a) cererea;

b) declarația producătorului privind corespunderea mijloacelor de măsurare cu prevederile documentelor normative;

c) memoriul tehnic, care va cuprinde o descriere privind:

- construcția, modul de funcționare și de utilizare a mijlocului de măsurare, caracteristicile tehnice și metrologice garantate de producător;

- dispozitivele de protecție contra accesului nesancționat;

- dispozitivele pentru reglare și ajustare;

- locurile pentru aplicarea marcajelor de verificare metrologică și a sigiliilor;

- documentele de exploatare în limba română (fișa tehnică, instrucțiunea de exploatare);

- copiile de pe certificatele de aprobare de model din țara producătoare, dacă acestea există;

- copiile de pe rapoartele de încercări, dacă acestea există.

(11) Certificatele de aprobare de model se eliberează contra unei taxe calculate conform metodologiei aprobate de Guvern.

(12) Institutul Național de Metrologie, în baza hotărîrii instanței de judecată, retrage certificatele de aprobare de model în următoarele cazuri:

a) mijloacele de măsurare fabricate pentru care a fost acordată aprobarea de model nu sînt conforme cu modelul aprobat sau cu prevederile documentelor normative aplicabile în baza cărora s-a acordat aprobarea de model respectivă;

b) mijloacele de măsurare fabricate în conformitate cu modelul aprobat prezintă deficiențe care le fac neutilizabile conform scopurilor propuse;

c) condițiile menționate în decizia de aprobare de model și în certificatul aferent, aduse la cunoștința producătorului, a reprezentantului său legal sau a importatorului, nu sînt respectate;

d) documentele puse la dispoziție de către solicitant conțin informații false.
Prevederile lit. a) și b) se aplică și mijloacelor de măsurare importate pentru care a fost acordată aprobarea de model.

(13) Condițiile de introducere pe piață și/sau de dare în folosință a mijloacelor de măsurare și aparatelor de cîntărit cu funcționare neautomată specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității se stabilesc prin hotărîri de Guvern.

(14) Certificatele de aprobare de model pentru mijloacele de măsurare și aparatele de cîntărit cu funcționare neautomată, eliberate anterior datei intrării în vigoare a hotărîrilor Guvernului menționate la alin. (13), sînt valabile pînă la expirarea termenului lor de valabilitate.

(15) Mijloacele de măsurare aflate în exploatare la persoane fizice sau juridice se supun în mod obligatoriu controlului metrologic legal, care se realizează, conform documentelor normative, prin următoarele modalități:

a) verificare metrologică periodică;

b) verificare metrologică după reparare;

c) supravegherea în utilizare a mijloacelor de măsurare.

(16) Expertiza metrologică a mijloacelor de măsurare aflate în exploatare și supuse controlului metrologic legal se efectuează la solicitarea persoanelor fizice sau juridice conform documentelor normative aplicabile.

(17) Verificarea metrologică este valabilă, din momentul acordării, pe perioada de timp stabilită în Lista oficială. Termenul de efectuare a verificării metrologice a mijloacelor de măsurare nu trebuie să depășească 30 de zile calendaristice.

(18) La examinarea unui mijloc de măsurare aflat în exploatare și supus verificării metrologice se determină dacă mijlocul de măsurare satisface cerințele tehnice și metrologice stabilite în normele de metrologie legală.

(19) Pentru mijloacele de măsurare constatate drept corespunzătoare în cadrul controlului metrologic legal realizat prin modalitățile specificate la alin. (4) lit. a) și b) și alin. (15) lit. a) și b) se eliberează certificat de aprobare de model și/sau buletin de verificare metrologică, cu aplicarea, în condițiile prevăzute în regulamentele generale de metrologie legală, a următoarelor marcaje metrologice:

a) marcajul aprobării de model;

b) marcajul de verificare metrologică.

(20) Marcajele de verificare inițială CE indică faptul că mijloacele de măsurare corespund cerințelor stabilite în documentele normative aplicabile.

(21) Introducerea pe piață și/sau darea în folosință a unui mijloc de măsurare nu poate fi împiedicată, interzisă sau limitată dacă acel mijloc de măsurare poartă marcajul de verificare inițială CE.

(22) Pentru asigurarea securității și integrității mijloacelor de măsurare, pe ele pot fi aplicate și alte marcaje - de securitate, de instalare, de reparare etc.

(23) Modalitatea de reprezentare grafică, procedurile de aplicare și/sau de recunoaștere a marcajelor aprobării de model, a marcajelor de verificare metrologică, inclusiv a marcajelor de verificare inițială CE, se stabilesc de Guvern.

(24) Cheltuielile pentru lucrările specificate la alin. (4) lit. a) și b) și alin. (15) lit. a) sînt suportate de deținătorii mijloacelor de măsurare. Cheltuielile pentru lucrările specificate la alin. (15) lit. b) sînt suportate de persoanele fizice sau juridice care repară mijloace de măsurare.

(25) Se interzice introducerea pe piață, darea în folosință sau utilizarea mijloacelor de măsurare fără marcaje metrologice sau cu marcaje metrologice deteriorate, înlăturate, sau cu termenul de verificare metrologică expirat pentru măsurările efectuate în domeniile de interes public specificate la art. 11 alin. (1). Deținătorii și utilizatorii unor astfel de mijloace de măsurare sînt obligați să le retragă de pe piață sau să le scoată din uz.

(26) Certificatele de aprobare de model, buletinele de verificare metrologică și marcajele metrologice aplicate sînt protejate juridic.

(27) Mijloacele de măsurare constatate drept necorespunzătoare în cadrul supravegherii metrologice (fără certificate de aprobare de model, fără buletine de verificare metrologică sau cu documentele menționate falsificate ori cu termenul de verificare metrologică expirat, cu marcajul de aprobare de model sau de verificare metrologică deteriorat, falsificat, înlăturat) sau cele pe care sînt aplicate marcaje de verificare metrologică cu termenul de valabilitate expirat nu pot fi utilizate în domeniile de interes public specificate la art. 11 alin. (1).

(28) Supravegherea metrologică în utilizare a mijloacelor de măsurare se efectuează în condițiile Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Articolul 14. Controlul metrologic legal al preambalatelor

și al sticlelor utilizate ca recipiente de măsură

(1) Transpunerea legislației Uniunii Europene privind controlul metrologic legal al preambalatelor și sticlelor utilizate ca recipiente de măsură se face prin regulamente generale de metrologie legală aprobate de Guvern.

(2) Se supun controlului metrologic legal preambalatele destinate vânzării în cantități nominale unitare constante și sticlele utilizate ca recipiente de măsură.

(3) Preambalatele care întrunesc cerințele stabilite în regulamentul general de metrologie legală aplicabil, înainte de a fi introduse pe piață, sînt marcate cu litera „e” de către persoanele juridice care efectuează preambalarea produselor, în funcție de masă sau de volum, ori care importă acest tip de produse.

(4) Sticlele utilizate ca recipiente de măsură care întrunesc cerințele stabilite în regulamentul general de metrologie legală aplicabil, înainte de a fi introduse pe piață, sînt marcate cu semnul „3” (epsilon inversat) de către producător.

(5) Preambalatele care conțin produse lichide trebuie să poarte o indicație a volumului nominal al produsului, iar preambalatele care conțin alte produse trebuie să poarte indicația masei nominale.

(6) Pentru corespunderea cantității reale a produsului cu cea indicată pe ambalaj este responsabilă persoana juridică care a introdus pe piață preambalatul (ambalatorul sau importatorul).

(7) Controlul metrologic legal al preambalatelor se efectuează la sediul ambalatorului sau al importatorului, pînă la introducerea pe piață, ori în rețeaua de comerț, conform documentelor normative.

(8) Controlul metrologic legal al sticlelor utilizate ca recipiente de măsură se efectuează la sediul producătorului, al reprezentantului autorizat al acestuia sau al importatorului, pînă la introducerea pe piață, ori în rețeaua de comerț, conform documentelor normative.

(9) Introducerea pe piață a preambalatelor care corespund cerințelor și verificărilor prevăzute în regulamentul general de metrologie legală aplicabil nu poate fi refuzată, interzisă sau restricționată din motive care privesc inscripțiile ce trebuie să apară pe aceste preambalate în conformitate cu documentele normative, determinarea volumului sau a masei acestora, metodele prin care au fost măsurate sau verificate.

(10) Introducerea pe piață a sticlelor utilizate ca recipiente de măsură care corespund cerințelor și verificărilor prevăzute în regulamentul general de metrologie legală aplicabil nu poate fi refuzată, interzisă sau restricționată din motive care privesc volumul sticlelor, determinarea volumului acestora sau metodele prin care au fost verificate.

Articolul 15. Obligațiile persoanelor fizice și juridice

în domeniul metrologiei legale

(1) Persoanele fizice și juridice ale căror mijloace de măsurare se utilizează în domeniile de interes public specificate la art. 11 alin. (1), precum și utilizatorii unor astfel de mijloace de măsurare sînt obligați să asigure legalitatea acestora prin efectuarea controlului metrologic legal.

(2) Persoanele fizice și juridice care activează în domeniile de interes public specificate la art. 11 alin. (1) sînt obligate să măsoare produsele și serviciile oferite cu mijloace de măsurare adecvate, introduse pe piață și/sau date în folosință în modul stabilit de prezenta lege.

(3) Persoanele fizice și juridice care activează în domeniul metrologiei legale, în funcție de activitatea desfășurată conform art. 16 și 17, sînt obligate să dețină următoarele documente, după caz:

a) certificatul de aprobare de model;

b) - *abrogat*;

c) certificatul de desemnare;

d) buletinul de verificare metrologică.

(4) Producătorul sau reprezentantul autorizat al acestuia ori importatorul mijloacelor de măsurare supuse aprobării de model trebuie să aplice marcajul aprobării de model în condițiile regulamentului general de metrologie legală aplicabil.

(5) Producătorul sau reprezentantul autorizat al acestuia, importatorul și utilizatorul mijloacelor de măsurare sînt obligați să respecte exigențele impuse prin certificatul de aprobare de model.

(6) Producătorul sau reprezentantul autorizat al acestuia asigură reparația mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal introduse de ei pe piață și/sau date în folosință, inclusiv a mijloacelor de măsurare și aparatelor de cîntărit cu funcționare neautomată specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității.

(7) Persoanele fizice sau juridice care repară, montează și dau în folosință mijloacele de măsurare supuse controlului metrologic legal, înainte de a începe să desfășoare aceste activități, sînt obligate să se înregistreze la Institutul Național de Metrologie, depunînd o notificare privind îndeplinirea cerințelor stabilite la art. 16 alin. (1) și (2), care conține inclusiv declarația pe propria răspundere.

(8) Persoanele juridice care efectuează preambalarea produselor, producerea și/sau importul sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, înainte de a începe să desfășoare activitatea respectivă, sînt obligate să se înregistreze la Institutul Național de Metrologie, prezentînd informația cu privire la marca prin care să poată fi identificate și depunînd o notificare privind îndeplinirea cerințelor stabilite la art. 16 alin. (3), care conține inclusiv

declarația pe propria răspundere.

(9) Persoana fizică sau juridică care depune notificare pentru unul sau câteva genuri de activitate trebuie să fie înregistrată în Republica Moldova.

(10) Persoanele juridice desemnate pentru efectuarea controlului metrologic legal al mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public specificate la art. 11 alin. (1), prin verificare metrologică, trebuie să asigure transparența deciziilor luate în procesul verificării metrologice, prin crearea și gestionarea sistemelor de evidență a buletinelor de verificare metrologică eliberate, compatibile cu sistemul de evidență gestionat de Institutul Național de Metrologie, și să prezinte, lunar, autorității centrale de metrologie rapoartele referitoare la eliberarea buletinelor de verificare metrologică în modul stabilit de autoritatea centrală de metrologie.

Articolul 16. Înregistrarea persoanelor fizice sau juridice

care repară, pun în funcțiune și montează

mijloace de măsurare, precum și a persoanelor

juridice care efectuează preambalarea

produselor, producerea și/sau importul

sticlelor utilizate ca recipiente de măsură

(1) În vederea desfășurării activității de reparare a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal, persoana fizică sau juridică trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) să dispună de condiții tehnico-organizatorice adecvate, și anume de:

- încăperi care să corespundă cerințelor de organizare a reparării mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal și condițiilor de păstrare a lor;

- utilaj tehnologic necesar, mijloace de măsurare și documentație de reparare;

- personal calificat pentru executarea lucrărilor de reparare;

b) să dețină acordul cu producătorul sau cu reprezentantul autorizat al acestuia în vederea asigurării cu piese de schimb pe o perioadă egală cu cel puțin durata de exploatare a mijloacelor de măsurare declarată de producător;

c) să asigure și să efectueze reparația mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal;

d) să asigure garanția reparației;

e) să asigure efectuarea verificării metrologice după reparare, în condițiile prevăzute de documentele normative aplicabile;

f) să prezinte, la solicitarea laboratorului de metrologie în care urmează să se efectueze verificarea metrologică după reparare, fișa de reparații referitoare la conținutul lucrărilor efectuate.

(2) În vederea desfășurării activității de montare și dare în folosință a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal, persoana fizică sau juridică trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) să dispună de utilaj tehnologic necesar, mijloace de măsurare și documentație de montare și dare în folosință;

b) să dispună de personal calificat pentru executarea lucrărilor de montare și dare în folosință;

c) să asigure și să execute montarea și darea în folosință numai a mijloacelor de măsurare verificate metrologic, în condițiile prevăzute de documentele normative aplicabile;

d) să asigure garanția lucrărilor efectuate pentru fiecare mijloc de măsurare montat sau dat în folosință, în condițiile prevăzute de documentele producătorului.

(3) În vederea desfășurării activității de preambalare a produselor, de producere și/sau import al sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, persoana juridică trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

a) să dețină un sistem de management documentat pertinent domeniului și volumului de lucrări efectuate;

b) să preambaleze produsele, să producă și/sau să importe sticlele utilizate ca recipiente de măsură conform documentelor normative aplicabile.

(3¹) Persoanele fizice sau juridice care îndeplinesc cerințele prevăzute la alin. (1)-(3) au dreptul să inițieze activitatea doar după depunerea notificării în modul stabilit de autoritatea centrală de metrologie.

(4) Notificarea se efectuează cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de începerea activității în domeniul metrologiei legale, pe hârtie sau în formă electronică. Persoana care efectuează notificarea este obligată să introducă toate datele în conformitate cu formularul de notificare aprobat de autoritatea centrală de metrologie.

(5) Notificarea se consideră efectuată la data confirmării acesteia de către Institutul Național de Metrologie. Confirmarea se efectuează de către Institutul Național de Metrologie, pe hârtie sau în formă electronică, la momentul recepționării formularului de notificare completat, fără examinarea prealabilă a conținutului notificării. Notificarea unor date eronate sau incomplete atrage nulitatea întregii notificări și, respectiv, ilegalitatea activității în domeniile stabilite de prezentul articol. Dacă notificarea se constată nulă, Institutul Național de Metrologie, în termen de 5 zile lucrătoare, informează în scris persoana fizică sau juridică care a efectuat notificarea.

(6) În decursul a 10 zile lucrătoare de la notificare, Institutul Național de Metrologie

va înregistra persoana fizică sau juridică care a efectuat notificarea în Registrul persoanelor fizice și juridice care repară, pun în funcțiune și montează mijloace de măsurare, precum și al persoanelor juridice care efectuează preambalarea produselor, producerea și/sau importul sticlelor utilizate ca recipiente de măsură (în continuare - *Registru*) și va comunica acesteia despre faptul înregistrării. Institutul Național de Metrologie este obligat, la solicitarea persoanei înregistrate, să-i acorde acesteia extras din Registru în formă scrisă, gratis, în cel mult 3 zile lucrătoare de la recepționarea solicitării respective.

(7) Persoana înregistrată este obligată să informeze Institutul Național de Metrologie despre orice schimbare în informația cuprinsă în notificare nu mai târziu de 10 zile lucrătoare de la survenirea modificărilor corespunzătoare, în modul stabilit de autoritatea centrală de metrologie. În scopul înregistrării și ținerii Registrului, la solicitarea Institutului Național de Metrologie, persoana înregistrată este obligată să ofere documente și informații necesare pentru confirmarea sau clarificarea informației notificate.

(8) Suspendarea înregistrării sau radierea din Registru se efectuează de către Institutul Național de Metrologie, la decizia Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, cu excepția cazului când suspendarea sau radierea este solicitată de persoana înregistrată. Institutul Național de Metrologie este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare, să informeze în scris persoana fizică sau juridică înregistrată despre suspendare sau radiere. Suspendarea înregistrării sau radierea din Registru a agenților economici se aplică de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor doar în cadrul controlului de stat, în calitate de măsură restrictivă, în modul și limitele stabilite de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(9) Drept temei pentru suspendarea înregistrării servesc:

a) cererea persoanei fizice sau juridice înregistrate privind suspendarea înregistrării;

b) constatările Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor referitoare la încălcarea cerințelor prevăzute la alin. (1)-(3), precum și depistarea de neconformități care afectează integral activitatea desfășurată, inclusiv nerespectarea condițiilor de mediu sau de desfășurare a activității, întocmirea incorectă a documentelor de evidență pentru mijloacele de măsurare reparate, montate ori date în folosință, pentru preambalate sau sticlele utilizate ca recipiente de măsură, produse ori importate.

(10) Suspendarea înregistrării în Registru are drept urmare încetarea, pe perioada de suspendare, a executării activităților metrologice indicate în acesta. Perioada maximă de suspendare este de 30 de zile calendaristice.

(10¹) În perioada de suspendare, persoana înregistrată prezintă Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor informații despre măsurile întreprinse în vederea eliminării neconformităților prevăzute la alin. (9) lit. b), iar în caz de dezacord, prezintă explicații, obiecții și dovezi care justifică poziția sa.

(10²) Explicațiile, obiecțiile și informațiile prezentate de persoana înregistrată se

examinează în mod obligatoriu și se păstrează la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor.

(11) Drept temei pentru radiere servesc:

a) cererea persoanei fizice sau juridice înregistrate, ca urmare a unor schimbări în competențele acesteia;

b) încheierea activității persoanei fizice sau juridice înregistrate;

c) suspendarea de către persoanei fizice sau juridice înregistrate a activității sale pentru o perioadă ce depășește 30 de zile calendaristice, confirmată printr-un document oficial;

d) nesoluționarea de către persoanei fizice sau juridice înregistrate, în termenul stabilit, a neconformităților ce au dus la suspendarea activității desfășurate;

e) încălcarea repetată a cerințelor prevăzute la alin. (1)–(3), inclusiv depistarea de neconformități care afectează integral activitatea desfășurată, nerespectarea condițiilor de mediu sau de desfășurare a activității, întocmirea incorectă a documentelor de evidență pentru mijloacele de măsurare reparate, montate ori date în folosință, pentru preambalate sau sticlele utilizate ca recipiente de măsură, produse sau importate;

f) decizia de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice și din Registrul întreprinzătorilor individuali;

g) depistarea unor date neautentice introduse intenționat în documentele prezentate autorității emitente;

h) - *abrogată*.

(11¹) În cazul în care informațiile specificate la alin. (10¹) nu sînt prezentate în termen de 30 de zile, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor informează Institutul Național de Metrologie despre decizia sa privind necesitatea radierii persoanei fizice sau juridice din Registru.

(11²) Neprezentarea în termenul stabilit sau refuzul de a oferi explicații, obiecții și/sau dovezi nu privează persoana fizică sau juridică de dreptul de a contesta în instanța de judecată decizia Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor privind radierea din Registru.

(12) Radierea din Registru are drept urmare încetarea executării activităților metrologice indicate în acesta. Continuarea activității metrologice după radiere sau în perioada suspendării înregistrării este interzisă.

(13) În cazul adoptării deciziei privind suspendarea sau radierea, informațiile respective se introduc în Registru în termen de 3 zile lucrătoare.

(14) Setul de documente al entității radiate din Registru se păstrează în arhiva Institutului Național de Metrologie timp de 5 ani.

Articolul 17. Desemnarea persoanelor juridice

în domeniul metrologiei legale

(1) Persoanele juridice care efectuează verificări metrologice ale mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal prin verificare metrologică conform prevederilor prezentei legi sau care efectuează măsurări în domeniile de interes public conform art. 12, cu excepția autorităților abilitate prin lege cu dreptul efectuării acestor măsurări, înainte de a desfășura aceste activități, sînt obligate să obțină desemnarea de la autoritatea centrală de metrologie conform documentelor normative aplicabile.

(1¹) În vederea obținerii desemnării pentru activitățile specificate la alin. (1), solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) să respecte principiile imparțialității și independenței în activitățile sale;
- b) să asigure confidențialitatea informațiilor obținute sau create în timpul desfășurării activităților specificate la alin. (1);
- c) să posede statut de persoană juridică cu sediul în Republica Moldova;
- d) să demonstreze implementarea și menținerea unui sistem de management documentat care corespunde domeniului de desemnare;
- e) să dispună de suficient personal cu competența, studiile tehnice, instruirile, cunoștințele, abilitățile și experiența necesare pentru desfășurarea activităților specificate la alin. (1), dar nu mai puțin de două persoane;
- f) să dețină cu drept de proprietate, de folosință sau de posesie etaloane, instalații și mijloace de măsurare adecvate domeniului de desemnare;
- g) să dispună de încăperi de lucru pentru efectuarea activităților specificate la alin. (1);
- h) să dețină certificat de acreditare eliberat de Centrul Național de Acreditare;
- i) să dispună de documente normative actualizate care acoperă domeniul de desemnare;
- j) să dețină polița de asigurare de răspundere civilă, suma asigurată fiind proporțională cu nivelul și natura responsabilităților care pot apărea din serviciile prestate de solicitant.

(2) În scopul desemnării pentru efectuarea activităților de verificare metrologică a mijloacelor de măsurare sau pentru efectuarea de măsurări în domenii de interes public, solicitantul depune la autoritatea centrală de metrologie o cerere la care anexează:

- a) fișa tehnică a entității ce solicită efectuarea activității de metrologie legală;
- b) - *abrogată*;

c) copia de pe certificatul de acreditare cu anexa la acesta, eliberat pentru sarcinile specifice.

(3) Desemnarea se acordă în baza evaluării realizate de către Centrul Național de Acreditare în condițiile Legii nr. 235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității, confirmate prin certificatul de acreditare și anexa la acest certificat. Decizia privind desemnarea se ia în termen de până la 30 de zile calendaristice de la depunerea cererii și a documentelor menționate la alin. (2). Certificatul de desemnare se acordă pe termenul de valabilitate a certificatului de acreditare.

(3¹) Deținerea desemnării oferă persoanei juridice desemnate dreptul de emitere a buletinelor de verificare metrologică și de aplicare a marcajelor metrologice în limita domeniului de desemnare. În cazul suspendării sau retragerii certificatului de desemnare, titularul acestuia trebuie să se asigure că formularele buletinelor de verificare metrologică și mărcile respective nu vor fi utilizate în domeniile pentru care a fost suspendat sau retras certificatul de desemnare. Modul de eliberare, anulare a formularelor buletinelor de verificare metrologică sau de obliterare a mărcilor respective se aprobă de către autoritatea centrală de metrologie.

(4) Persoana juridică desemnată poate să solicite extinderea domeniului de desemnare, înaintînd autorității centrale de metrologie o cerere însoțită de următoarele documente:

- a) domeniul suplimentar de desemnare;
- b) suplimentul la fișa tehnică;
- c) anexa la certificatul de acreditare, cu domeniul de acreditare extins.

(5) Suspendarea și reluarea valabilității certificatului de desemnare sau retragerea certificatului de desemnare se efectuează de către autoritatea centrală de metrologie în conformitate cu prevederile Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, prin emiterea ordinului respectiv în baza hotărîrii instanței de judecată, cu excepția cazului cînd suspendarea sau retragerea certificatului de desemnare este solicitată de titularul acestuia, sau în baza deciziei Centrului Național de Acreditare.

(6) Suspendarea certificatului de desemnare are drept urmare încetarea executării activităților metrologice indicate în certificatul de desemnare pe perioada de suspendare.

(7) Drept temei pentru suspendarea certificatului de desemnare servesc:

- a) cererea titularului certificatului de desemnare privind suspendarea acestuia;
- b) suspendarea certificatului de acreditare;
- c) nerespectarea prevederilor art. 15 alin. (10).

(8) Drept temei pentru retragerea certificatului de desemnare servesc:

- a) cererea titularului certificatului de desemnare privind retragerea acestuia;
- b) încheierea activității titularului certificatului de desemnare;
- c) suspendarea de către titularul certificatului de desemnare a activității sale pentru o perioadă ce depășește 30 de zile calendaristice, confirmată printr-un document oficial;
- d) nesoluționarea de către titularul certificatului de desemnare, în termen de 30 de zile calendaristice, a neconformităților ce au dus la suspendarea desemnării;
- e) - *abrogată*;
- f) retragerea certificatului de acreditare;
- g) decizia de radiere a titularului certificatului de desemnare din Registrul de stat al persoanelor juridice și din Registrul întreprinzătorilor individuali;
- h) depistarea unor date neautentice introduse intenționat în documentele prezentate autorității emitente și a unor neconformități care afectează integral activitatea desfășurată, inclusiv nerespectarea prevederilor sistemului de management documentat, nerespectarea condițiilor de mediu, întocmirea incorectă a documentelor de evidență pentru mijloacele de măsurare verificate metrologic sau pentru măsurările efectuate în domenii de interes public;
- i) constatarea transmiterii intenționate a certificatului de desemnare sau a copiei de pe el către o altă persoană pentru a desfășura genul de activitate respectiv.

(9) În cazul în care documentele specificate la art. 15 alin. (3) lit. b) și c) nu au fost emise în termenele stabilite la art. 16 alin. (5) și (20) și la alin. (3) din prezentul articol, se aplică principiul aprobării tacite conform Legii nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Capitolul IV

COLABORAREA INTERNAȚIONALĂ

ÎN DOMENIUL METROLOGIEI

Articolul 18. Rolul autorității centrale de metrologie

în relațiile internaționale

Autoritatea centrală de metrologie reprezintă Republica Moldova în organizațiile internaționale și regionale de metrologie, colaborează pe bază de acorduri cu autoritățile de metrologie din alte state, avînd dreptul de a delega aceste funcții Institutului Național de Metrologie.

Articolul 19. Recunoașterea aprobărilor de model,

verificărilor metrologice ale mijloacelor

de măsurare și etalonărilor

(1) În conformitate cu acordurile încheiate pot fi recunoscute:

a) rezultatele încercărilor în scopul aprobării de model pentru mijloacele de măsurare, certificatele aferente eliberate;

b) rezultatele verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare efectuate în alte state.

(2) Aprobarea de model și verificarea metrologică pentru mijloacele de măsurare fabricate și comercializate în mod legal într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere nu necesită a fi repetate dacă mijloacele de măsurare dețin aprobarea de model și verificările metrologice din statul respectiv și cerințele în baza cărora acestea au fost acordate sînt conforme cu cerințele tehnice prevăzute în documentul normativ aplicabil.

(3) Importatorul sau reprezentantul autorizat al producătorului va informa Institutul Național de Metrologie cu privire la introducerea pe piață și/sau darea în folosință în Republica Moldova a mijloacelor de măsurare sau a dispozitivelor auxiliare fabricate într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere. Odată cu depunerea declarației conform cerințelor prevăzute în regulamentul general de metrologie legală aplicabil, importatorul va prezenta Institutului Național de Metrologie o copie de pe certificatul de aprobare de model și rezultatele încercărilor care au stat la baza acordării aprobării de model, precum și informații privind autoritatea care a efectuat verificarea inițială, responsabilă de aplicarea marcajelor corespunzătoare.

(4) Agenții economici care dețin în activitatea lor mijloace de măsurare în domeniile de interes public specificate la art.11 alin. (1) și care au solicitat efectuarea verificării metrologice periodice într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere vor informa Institutul Național de Metrologie cu privire la verificările efectuate odată cu depunerea declarației conform cerințelor prevăzute în regulamentul general de metrologie legală aplicabil.

(5) Verificarea inițială efectuată într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere este valabilă, din momentul acordării ei, pînă la finele anului următor celui în care a fost aplicat marcajul de verificare inițială. Verificările metrologice periodice efectuate într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere sînt valabile, din momentul acordării, pe perioada de timp stabilită în Lista oficială.

(6) Recunoașterea etalonărilor se efectuează în baza acordurilor de recunoaștere mutuală a etaloanelor naționale și certificatelor de etalonare emise de institutele naționale de metrologie.

(7) Recunoașterea verificării inițiale CE nu se aplică mijloacelor de măsurare specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității, care se introduc liber pe piață și/sau se dau în folosință conform semnelor și marcajelor aplicate.

(8) Prezența, pe un mijloc de măsurare, a marcajului de verificare inițială CE corespunzător demonstrează că acesta a fost supus unor controale adecvate și, în

consecință, atunci cînd mijlocul de măsurare este importat sau dat în folosință în Republica Moldova, nu mai este necesar să se repete controalele care au fost deja efectuate. Verificarea inițială CE este valabilă, din momentul acordării ei, pînă la finele anului următor celui în care a fost aplicat marcajul de verificare inițială CE.

(9) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, în modul și în limitele prevăzute de lege, inițiază acțiuni de rechemare sau de retragere, după caz, a mijloacelor de măsurare care dețin verificarea inițială CE, aprobarea de model și verificarea metrologică obținute într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere, cu prezentarea informațiilor autorității centrale de metrologie, în următoarele cazuri:

a) mijloacele de măsurare nu sînt conforme cu modelul aprobat sau cu prevederile documentelor normative aplicabile;

b) cerințele metrologice specificate în descrierea de model, care este anexată la certificatul de aprobare de model, nu sînt respectate;

c) mijloacele de măsurare prezintă, la utilizare, un defect de ordin general care le face improprii scopului pentru care au fost realizate.

(10) În cazurile specificate la alin. (9), Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, în modul și în limitele prevăzute de lege, ia măsuri pentru interzicerea introducerii pe piață și dării în folosință a mijloacelor de măsurare în cauză.

(11) Autoritatea centrală de metrologie informează de îndată Comisia Europeană și statele cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere cu privire la acțiunile și măsurile prevăzute la alin. (9) și (10), precizînd motivele deciziei sale.

Capitolul V

TRANSPARENȚA INFORMAȚIEI METROLOGICE

Articolul 20. Accesul la orice rezultat de măsurare de interes public

(1) Cetățenii și alte părți interesate pot avea acces gratuit la orice rezultat al măsurărilor în domeniile de interes public atîta timp cît comunicarea acestei informații nu aduce prejudiciu vreunei persoane fizice sau juridice.

(2) Responsabilii de publicarea sau transmiterea către public a rezultatelor măsurărilor pot fi solicitați să justifice relevanța și siguranța acestor rezultate.

(3) Autoritatea centrală de metrologie este desemnată, prin prezenta lege, drept sursă independentă și imparțială de consultanță referitor la veridicitatea, legalitatea și credibilitatea informației metrologice. Suportul informațional și expertiza necesare pentru consultanță sînt acordate de către entitățile infrastructurii sistemului național de metrologie, specificate la art. 4.

Articolul 21. Informația privind documentele

și registrele sistemului național

de metrologie

Persoanele interesate au acces gratuit la Registrul de stat al etaloanelor unităților de măsură, la Registrul entităților desemnate în sistemul național de metrologie, la Registrul de stat al mijloacelor de măsurare, la Registrul persoanelor fizice și juridice care repară, pun în funcțiune și montează mijloace de măsurare, precum și al persoanelor juridice care efectuează preambalarea produselor, producerea și/sau importul sticlelor utilizate ca recipiente de măsură, la regulamentele generale de metrologie legală, la normele de metrologie legală, la procedurile de măsurare legale, precum și la baza de date a entităților deținătoare de avize tehnice de înregistrare.

Capitolul VI

FINANȚAREA ACTIVITĂȚILOR DE METROLOGIE

Articolul 22. Sursele de finanțare

Sursele de finanțare a activităților de metrologie sînt:

a) mijloacele financiare de la bugetul de stat;

b) veniturile colectate ale Institutului Național de Metrologie, alcătuite din:

- taxele percepute pentru diseminarea unităților de măsură legale de la etaloanele naționale la etaloanele de nivel ierarhic inferior, conform art. 5 alin. (4) pct. 1) lit. b);

- taxele percepute pentru aprobări de model, verificări metrologice ale mijloacelor de măsurare, expertize metrologice, conform art. 5 alin. (4) pct. 2) lit. a);

- chiria sau darea în locațiune a spațiilor/încăperilor;

- donații, sponsorizări și alte mijloace bănești legale;

c) resursele proiectelor finanțate din surse externe.

Articolul 23. Destinația mijloacelor financiare

Mijloacele financiare de la bugetul de stat, precum și veniturile colectate ale Institutului Național de Metrologie se utilizează pentru:

a) elaborarea, cercetarea, dezvoltarea, perfecționarea, menținerea și conservarea etaloanelor naționale;

b) participarea cu etaloanele naționale la intercomparări regionale și/sau internaționale;

c) întreținerea Institutului Național de Metrologie;

d) reprezentarea Republicii Moldova, în calitate de membru, în cadrul organizațiilor

de metrologie europene, internaționale și interstatale, inclusiv achitarea cotizațiilor de membru;

e) cercetări în domeniul metrologiei;

f) elaborarea documentelor normative;

g) colaborarea cu institutele de metrologie ale altor state;

h) formarea și gestionarea fondului național de documente normative în domeniul metrologiei legale;

i) implementarea și menținerea în cadrul Institutului Național de Metrologie a sistemelor de management conforme cu standardele europene și internaționale;

j) consolidarea capacităților instituționale ale Institutului Național de Metrologie, inclusiv prin instruirea personalului acestuia.

Articolul 24. Bugetul Institutului Național de Metrologie

(1) Bugetul de venituri și cheltuieli al Institutului Național de Metrologie se aprobă anual de către organul central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității, cu respectarea prevederilor prezentei legi.

(2) Institutul Național de Metrologie prezintă organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității rapoarte privind executarea bugetului de venituri și cheltuieli, în modul stabilit de legislație.

(3) Veniturile provenite din acordarea serviciilor prevăzute la art. 5 alin. (4) pct. 2) lit. a) și i) de către Institutul Național de Metrologie se constituie și se utilizează în conformitate cu regulamentul de constituire și utilizare a veniturilor colectate.

(4) Mijloacele financiare de la bugetul de stat destinate Institutului Național de Metrologie sînt gestionate prin sistemul trezorerial în modul stabilit de legislație.

(5) Mărimea taxelor la serviciile prestate contra plată de către Institutul Național de Metrologie se stabilește conform metodologiei prezentate în anexă.

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 25

(1) Prezenta lege transpune prevederile documentului Organizației Internaționale de Metrologie Legală OIML D1:2012 „Considerații pentru o lege privind metrologia” și ale Directivei 2009/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind dispozițiile comune pentru mijloacele de măsurare și metodele de control metrologic (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 106 din 28 aprilie 2009, fiind parțial compatibilă cu acestea.

(2) Prezenta lege este parțial compatibilă cu prevederile art. 2 și 30 din Regulamentul (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 339/93 (text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 218 din 13 august 2008, cu prevederile art. 4 din Directiva 2014/32/ UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 96 din 29 martie 2014, cu prevederile anexei la Directiva 80/181/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1979 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la unitățile de măsură și de abrogare a Directivei 71/354/CEE, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L 39 din 15 februarie 1980, cu prevederile art. 2, 3, 4, 5 și ale anexei I din Directiva 76/211/CEE a Consiliului din 20 ianuarie 1976 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la preambalarea, în funcție de masă sau volum, a anumitor produse preambalate, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L 46 din 21 februarie 1976, precum și cu prevederile art. 1, 2, 3 și ale anexei I din Directiva 75/107/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1974 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la sticlele utilizate ca recipiente de măsurare, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L 42 din 15 februarie 1975.

Articolul 26

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) va aproba actele normative necesare pentru executarea prezentei legi.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea metrologiei nr. 647-XIII din 17 noiembrie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 15 aprilie 2008), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Andrian CANDU

Nr. 19. Chișinău, 4 martie 2016.

Anexă

METODOLOGIE

de calcul al tarifelor la serviciile metrologice
prestate de Institutul Național de Metrologie

1. Metodologia are drept scop stabilirea modului de determinare, aprobare și actualizare a tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de către Institutul Național de Metrologie persoanelor fizice și juridice.

2. Metodologia se bazează pe principiul accesului la servicii în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii, precum și pe cel al recuperării cheltuielilor suportate.

3. Quantumurile tarifelor (**T**) se calculează aplicând formula:

$$\mathbf{T = N_t \times C1_{ora}},$$

unde:

N_t - norma de timp a serviciului prestat, exprimat în ore;

C_{1 ora} - costul unei unități de timp (în particular, costul unui om/oră) la prestarea serviciului.

4. Costul unei unități de timp se determină ca raportul dintre suma cheltuielilor directe și indirecte și quantumul orelor lucrate anual:

$$\mathbf{C1_{ora} = (CH_{dir} + CH_{ind}) / Q},$$

unde:

CH_{dir} - cheltuieli directe;

CH_{ind} - cheltuieli indirecte;

Q - quantumul orelor lucrate anual de lucrătorii instituției.

5. În funcție de specificul fiecărui serviciu și de norma de timp necesară pentru efectuarea lui, cheltuielile directe (**CH_{dir}**) se determină conform formulei:

$$\mathbf{CH_{dir} = CS_{sal} + CS_{mat} + CS_{ind}},$$

unde:

CS_{sal} - consumuri privind retribuirea muncii;

CS_{mat} - consumuri de materiale;

CS_{ind} - consumuri indirecte de producție.

6. La consumurile privind retribuirea muncii (**CS_{sal}**) se atribuie:

a) consumurile privind retribuirea muncii personalului încadrat nemijlocit în

prestarea serviciului, inclusiv salariul tarifar și cel suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază), precum și alte plăți de stimulare și compensare calculate în conformitate cu Legea salarizării nr. 847-XV din 14 februarie 2002 și Hotărîrea Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară;

b) contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente consumurilor privind retribuirea muncii personalului încadrat nemijlocit în prestarea serviciului.

$$CS_{sal} = C_{muncă} + S_{as} + S_{am},$$

unde:

$C_{muncă}$ - costul cheltuielilor legate de retribuirea muncii personalului încadrat nemijlocit în prestarea serviciului corespunzător;

S_{as} - suma contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii achitate de angajator, determinată prin aplicarea tarifului aprobat la cheltuielile de muncă ($C_{muncă}$);

S_{am} - suma primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de angajator, determinată prin aplicarea tarifului aprobat la cheltuielile de muncă ($C_{muncă}$).

7. La consumurile de materiale (CS_{mat}) se atribuie valoarea materialelor utilizate nemijlocit în procesul de prestare a serviciului, inclusiv a:

- a) materialelor auxiliare;
- b) carburanților și lubrifiantilor;
- c) altor materiale.

8. Consumurile indirecte de producție (CS_{ind}) cuprind:

a) cheltuielile de întreținere a mijloacelor fixe utilizate în procesul de prestare a serviciului (cheltuielile pentru asistență tehnică de întreținere, pentru efectuarea reparațiilor curente, medii și capitale);

b) cheltuielile de întreținere și deservire a mijloacelor tehnice de comunicații, de semnalizare;

c) amortizarea activelor nemateriale utilizate în procesul de prestare a serviciului;

d) uzura obiectelor de mică valoare și scurtă durată;

e) cheltuielile de asigurare a condițiilor de muncă normale și a tehnicii securității ce țin de particularitățile prestării serviciului;

f) cheltuielile de asigurare a pazei;

g) cheltuielile pentru serviciile prestate de terțe persoane, contractate direct de către

Institutul Național de Metrologie în procesul acordării serviciului;

h) alte cheltuieli care se atribuie la consumurile indirecte de prestare a serviciului în conformitate cu Indicațiile metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor.

9. Cheltuielile indirecte (CH_{ind}) privind prestarea serviciului includ cheltuielile comerciale, cheltuielile generale și administrative, precum și alte cheltuieli operaționale. Cheltuielile indirecte (CH_{ind}) se determină conform următoarei formule:

$$CH_{ind} = I_{ind} \times CH_{dir},$$

unde I_{ind} - indicele cheltuielilor indirecte.

10. Indicele cheltuielilor indirecte (I_{ind}) se determină în două etape:

a) se determină cheltuielile indirecte anuale totale ale Institutului Național de Metrologie atribuite serviciilor (CH_{ind}) prin formula:

$$CH_{ind} = (CH_{tot} - CH_{inv} - \sum C_{dir}) \times 0,1,$$

unde:

CH_{tot} - cheltuielile anuale totale ale Institutului Național de Metrologie;

CH_{inv} - cheltuielile pentru investițiile capitale (procurarea mijloacelor fixe etc.);

0,1 - ponderea cheltuielilor indirecte anuale totale atribuite serviciilor în volumul cheltuielilor indirecte anuale totale ale Institutului Național de Metrologie;

b) se calculează indicele cheltuielilor indirecte (I_{ind}) prin formula:

$$I_{ind} = CH_{ind} / \sum C_{dir}.$$

11. Cheltuielile comerciale cuprind următoarele cheltuieli legate de comercializarea serviciului:

a) cheltuielile de ambalare și expediere a produselor (documente normative în domeniul metrologiei, revista „Metrologie” și alte publicații în domeniul metrologiei);

b) serviciile de marketing aferente încheierii sau rezilierii contractelor (acordurilor);

c) cheltuielile ce țin de reclamă, de participarea la expoziții.

12. În cheltuielile generale și administrative se includ:

a) cheltuielile pentru retribuirea muncii personalului administrativ, de conducere, auxiliar și gospodăresc, inclusiv salariul tarifar și cel suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și alte plăți de stimulare și compensare calculate în conformitate cu Legea salarizării nr. 847-XV din 14 februarie 2002 și Hotărârea Guvernului nr. 743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară; contribuțiile

de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente acestor cheltuieli;

b) uzura mijloacelor fixe cu destinație administrativă, amortizarea activelor nemateriale, inclusiv a softurilor specializate în domeniul metrologiei, valoarea, uzura și reparația obiectelor de mică valoare și scurtă durată în limita stabilită;

c) cheltuielile pentru procurarea rechizitelor de birou, formularelor de evidență, de dări de seamă, cu destinație generală și administrativă;

d) cheltuielile pentru serviciile comunale (apă și canalizare, energie electrică, salubritate etc.);

e) cheltuielile de transport cu destinație generală și administrativă;

f) cheltuielile poștale și de telecomunicații, inclusiv pentru poșta electronică;

g) cheltuielile tipografice;

h) cheltuielile aferente întreținerii și deservirii centrului informațional, mijloacelor de semnalizare și altor mijloace tehnice de comandă;

i) cheltuielile privind paza oficiului și a obiectelor administrativ-gospodărești, asigurarea protecției acestora împotriva incendiilor;

j) cheltuielile de reprezentare (de protocol);

k) cheltuielile pentru pregătirea și perfecționarea personalului;

l) plata pentru serviciile cu caracter general și administrativ prestate Institutului Național de Metrologie, conform contractelor încheiate cu băncile comerciale, organizațiile consultative, juridice, informaționale, precum și cu traducătorii;

m) cheltuielile pentru cercetările științifice;

n) cheltuielile de judecată;

o) impozitele și taxele, conform legislației în vigoare;

p) cheltuielile pentru procurarea literaturii speciale și a standardelor, pentru abonarea la ediții speciale (ziare, reviste etc.) necesare în activitatea Institutului Național de Metrologie, inclusiv cheltuielile pentru formarea, gestionarea și actualizarea fondului național de documente normative în domeniul metrologiei legale;

q) cheltuielile pentru acțiunile de ocrotire a sănătății, pentru organizarea timpului liber și odihnei salariaților, conform legislației;

r) cheltuielile necesare pentru asigurarea condițiilor normale de lucru și a tehnicii de securitate ce țin de procesul de prestare a serviciului, prevăzute de legislația în vigoare;

s) cheltuielile legate de deplasări;

t) asigurarea obligatorie a activelor în conformitate cu legislația în vigoare;

u) alte cheltuieli care se atribuie la cheltuielile generale și administrative, în conformitate cu Indicațiile metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor.

13. În alte cheltuieli operaționale se includ cheltuielile de modificare a metodelor de evaluare a activelor curente aferente acestor evaluări, cheltuielile privind dobânzile la creditele și împrumuturile contractate de Institutul Național de Metrologie pentru desfășurarea activităților de bază și alte cheltuieli suportate în procesul activității operaționale aferente serviciilor, în conformitate cu Indicațiile metodice privind contabilitatea costurilor de producție și calculația costului produselor și serviciilor.

14. Conform statutului instituției publice, Institutul Național de Metrologie este o instituție nonprofit, iar veniturile obținute din serviciile prestate vor fi redirecționate pentru:

a) instruirea personalului;

b) dotarea cu utilaj pentru efectuarea încercărilor metrologice în scopul aprobării de model a mijloacelor de măsurare, al verificării metrologice și expertizei metrologice a mijloacelor de măsurare;

c) întreținerea și mentenanța laboratoarelor metrologice din cadrul Institutului Național de Metrologie;

d) mentenanța bazei tehnico-materiale a Institutului Național de Metrologie;

e) editarea și difuzarea revistei „Metrologie” și a altor publicații de specialitate;

f) măsurile de caritate și acțiunile pentru promovarea imaginii Institutului Național de Metrologie;

g) organizarea instruirii specialiștilor metrologi din țară;

h) organizarea și desfășurarea întrunirilor în cadrul organizațiilor regionale și internaționale în domeniul metrologiei.

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. HG1042/2016
din 13.09.2016

**cu privire la aprobarea
Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și
a măsurărilor supuse controlului metrologic
legal**

Publicat : 16.09.2016 în MONITORUL OFICIAL Nr. 306-313 art. 1130 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20](#)

În temeiul art.5 alin. (1) lit.d) și art. 11 alin. (3) din Legea metrologiei nr. 19 din 4 martie 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.100-105, art.190), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal (se anexează).

2. Se abrogă Lista oficială a mijloacelor de măsurare supuse obligatoriu controlului metrologic al statului L.O. - 2004, aprobată prin Hotărîrea Departamentului Standardizare și Metrologie nr. 1445-M din 4 ianuarie 2004 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 35-38, art. 81).

[Pct.3 abrogat prin HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

[Pct.4 abrogat prin HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

5. Prezenta hotărîre intră în vigoare la data de 15 octombrie 2016.

PRIM-MINISTRU Pavel FILIP

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

ministrul economiei Octavian CALMÎC

Ministrul sănătății Ruxanda GLAVAN

Nr. 1042. Chișinău, 13 septembrie 2016.

LISTA

oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor

supuse controlului metrologic legal

1. Lista oficială a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal (în continuare - *Lista oficială*) stabilește, în conformitate cu prevederile Legii metrologiei nr. 19 din 4 martie 2016:

1) categoriile și sortimentele mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal (indicate în coloanele 1-4 din tabel);

2) modalitățile de control metrologic aplicabile fiecărui sortiment de mijloace de măsurare, intervalul maxim admis între două verificări metrologice succesive (indicate în coloanele 5-6 din tabel);

3) categoriile de măsurări efectuate în domeniile de interes public specificate la art. 11 alin. (1) din legea menționată.

2. În sensul prezentei Liste oficiale sînt utilizate noțiunile din Legea metrologiei, cu următoarele completări:

categorie de mijloace de măsurare - grup de mijloace de măsurare cărora li se impun, prin unul sau mai multe documente normative de metrologie legală, aceleași cerințe metrologice și tehnice;

sortiment de mijloace de măsurare - grup de mijloace de măsurare aparținînd aceleiași categorii de mijloace de măsurare, asociate pe baza similitudinii principiilor de funcționare, soluțiilor constructive, domeniilor de utilizare, condițiilor de funcționare și/sau domeniilor/intervalelor de măsurare.

certificat de aprobare de model - document eliberat de Institutul Național de Metrologie, care certifică că aprobarea de model a fost acordată;

descrierea de model - anexă la certificatul de aprobare de model care conține descrieri necesare pentru identificarea modelului, explicarea funcționării acestuia, prezentarea caracteristicilor tehnice și metrologice, aplicarea marcajului metrologic și corespunderea la documentele normative aplicabile din domeniul metrologiei legale;

încercări metrologice în scopul aprobării de model - ansamblu de operații care se efectuează asupra unui anumit număr de exemplare ale unui tip de mijloc de măsurare, în scopul constatării conformității cu prevederile documentelor normative aplicabile din domeniul metrologiei legale referitoare la mijlocul de măsurare respectiv;

marcă metrologică - mijloc material de aplicare a marcajelor metrologice;

tip aprobat - model definitiv sau familie de mijloace de măsurare, permise pentru utilizare în

domeniile de interes public, decizie a cărei aprobare este confirmată prin emiterea certificatului de aprobare de model.

3. La introducerea pe piață și/sau darea în folosință a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal conform art. 13 alin. (1) din Legea metrologiei, cu excepția mijloacelor de măsurare și aparatelor de cântărit cu funcționare neautomată specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, controlul metrologic legal se exercită, conform prevederilor regulamentelor generale de metrologie legală, prin următoarele modalități:

- 1) aprobarea de model;
- 2) verificarea metrologică inițială;
- 3) verificarea inițială CE;
- 4) supravegherea pieței.

3¹. Modul de efectuare a aprobării de model a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal este stabilit în anexa nr.1, iar modul de efectuare a verificării metrologice a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal este stabilit în anexa nr.2 la prezenta Listă oficială.

4. Prezența, pe un mijloc de măsurare, a marcajului de verificare inițială CE corespunzător demonstrează că acesta a fost supus unor controale adecvate (aprobarea de model CE, verificarea inițială CE) și, în consecință, atunci când mijlocul de măsurare este importat sau dat în folosință în Republica Moldova, nu mai este necesar să se repete controalele care au fost deja efectuate. Verificarea inițială CE este valabilă, din momentul acordării ei, pînă la finele anului următor celui în care a fost aplicat marcajul de verificare inițială CE.

5. Condițiile de introducere pe piață și/sau de dare în folosință a mijloacelor de măsurare și aparatelor de cântărit cu funcționare neautomată specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 235 din 1 decembrie 2011 se stabilesc prin Hotărîrea Guvernului nr. 408 din 16 iunie 2015 „Pentru aprobarea Reglementării tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare” (mijloacele de măsurare prevăzute în tabel cu indicele 1)) și prin Hotărîrea Guvernului nr. 267 din 8 aprilie 2014 „Pentru aprobarea Reglementării tehnice privind aparatele de cântărit neautomate” (mijloacele de măsurare prevăzute în tabel cu indicele 2)).

[Pct.6 abrogat prin HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

7. Mijloacele de măsurare pe care sunt aplicate marcajul de conformitate CE și marcajul metrologic suplimentar, prevăzute de reglementările tehnice menționate în pct.5, se introduc pe piață sau se dau în folosință fără verificări metrologice inițiale.

La decizia importatorului sau reprezentantului autorizat al producătorului, mijloacele de măsurare respective care posedă certificat de aprobare de model în termen pot fi supuse verificării metrologice inițiale.

[Pct.7 în redacția HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

8. Mijloacele de măsurare utilizate în domeniul de interes public, aflate în exploatare la persoane fizice sau juridice, indiferent de modalitatea de introducere pe piață, se supun în mod obligatoriu controlului metrologic legal, care, conform documentelor normative aplicabile, se

realizează prin următoarele modalități:

- 1) verificarea metrologică periodică;
- 2) verificarea metrologică după reparare;
- 3) supravegherea în utilizare a mijloacelor de măsurare.

9. Prima verificare metrologică periodică a mijloacelor de măsurare și a aparatelor de cântărit cu funcționare neautomată specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 235 din 1 decembrie 2011 se efectuează la expirarea intervalului de timp specificat în coloana 5 din tabel, calculat începând cu anul indicat pe marcajul metrologic suplimentar. Verificarea metrologică periodică respectivă se va efectua în prima lună a anului următor celui în care a expirat intervalul de timp menționat.

10. La efectuarea verificărilor metrologice inițiale, periodice sau după reparație a mijlocului de măsurare se eliberează, în mod obligatoriu, un buletin de verificare metrologică.

11. Se supun controlului metrologic legal următoarele categorii de măsurări efectuate în domeniile de interes public:

[Pct.11 modificat prin HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

1) măsurările privind sănătatea publică:

a) determinarea masei și volumului pentru prepararea medicamentelor în farmacii, conform prescripțiilor medicale;

b) măsurările efectuate de către personalul din cadrul instituțiilor publice și autorităților abilitate în activități de supraveghere a unor mărimi importante pentru protecția muncii, siguranța antiincendiară, inclusiv monitorizarea expunerii profesionale și a populației la radiații ionizante și la alți factori nocivi;

[Pct.11 subpct.1), lit.b) modificată prin HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

2) măsurările efectuate în scopul asigurării ordinii și siguranței publice:

a) măsurările efectuate în cadrul inspecțiilor tehnice ale autovehiculelor pentru certificarea stării tehnice a acestora;

b) măsurările efectuate de agenții de circulație în scopul aplicării legislației în vigoare privind circulația pe drumurile publice;

c) măsurările efectuate pentru asigurarea condițiilor de siguranță în transporturile auto și pe calea ferată;

d) măsurările efectuate de personalul din cadrul organismelor abilitate pentru protecția drumurilor publice;

3) măsurările efectuate pentru asigurarea protecției mediului:

a) măsurările efectuate de personalul din cadrul instituțiilor publice și organismelor abilitate în activități de supraveghere a unor mărimi importante pentru protecția mediului și pentru siguranța antiincendiară;

b) măsurările efectuate de personalul din cadrul instituțiilor publice competente în activități de constatare a contravențiilor și infracțiunilor la legislația privind protecția mediului și pentru siguranța antiincendiară;

4) măsurările efectuate în scopul asigurării corectitudinii tranzacțiilor comerciale și a protecției consumatorilor:

a) măsurările efectuate în transferurile de utilități publice;

b) măsurările efectuate în cadrul activităților de comercializare directă a produselor și mărfurilor către populație;

c) măsurările de masă în tranzacții comerciale;

d) măsurările referitoare la preambalate, precum și la produsele care au gramajul declarat;

e) măsurările efectuate în scopul stabilirii sumelor de plată pentru transportul de persoane și de mărfuri;

f) măsurările efectuate de personalul din cadrul instituțiilor publice și organismelor abilitate în scopul determinării concentrației de zahăr și a concentrației de alcool în băuturi, a concentrației de grăsimi în produsele alimentare etc.;

g) măsurările efectuate în scopul determinării masei hectolitrică a cerealelor;

h) măsurările efectuate pentru determinarea umidității grăunțelor de cereale, semințelor oleaginoase, eșantioanelor de lemn sau de tutun;

i) măsurările efectuate pentru stabilirea sumelor de plată pentru trimiterile poștale;

5) măsurările efectuate pentru asigurarea perceperii taxelor și impozitelor:

a) măsurările efectuate de personalul din cadrul instituțiilor publice și organismelor abilitate pentru stabilirea unor impozite, taxe, amenzi, penalizări sau altor tipuri similare de plăți.

12. Măsurările specificate la pct. 11 se efectuează conform procedurilor de măsurare legale, cu mijloace de măsurare adecvate și verificate metrologic sau etalonate.

[Pct.12 în redacția HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

13. Instalațiile etalon (inclusiv etaloanele încorporate) utilizate la verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal se supun etalonării la un interval de maximum 24 de luni.

Etaloanele utilizate la verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare, supuse controlului metrologic legal, se supun etalonării la un interval de maximum 12 luni, cu excepția celor indicate mai jos:

1) greutate etalon clasa E1, E2; termocupluri și termorezistențe etalon; termometre din sticlă cu mercur etalon; manometre cu piston și greutate; micromanometre cu lichid etalon - 24 de luni;

[Pct.13 subpct.1) modificat prin HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

2) balanțe de cereale etalon de 1 L; set filtre neutre și spectrale etalon; prisme etalon pentru verificarea refractometrelor; plăci etalon ale unghiului de polarizare a luminii – 36 de luni;

3) transformatoare pentru măsurare de curent și tensiune etalon – 60 de luni.

[Pct.13 subpct.3) modificat prin HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

În toate cazurile indicate în prezentul punct, Centrul Național de Acreditare poate accepta un interval mai mare de etalonare în cazul în care laboratorul de verificare metrologică a solicitat și a prezentat în procesul de acreditare dovezi documentate prin analiza statistică a rezultatelor etalonărilor.

14. În scopul asigurării trasabilității metrologice, mijloacele de măsurare care nu se supun controlului metrologic legal pot fi supuse etalonării de către Institutul Național de Metrologie sau laboratoarele de etalonare acreditate, în cazul în care etalonarea este solicitată de deținători sau utilizatori.

[tabel](#)

[Tabelul în redacția HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

[anexa nr. 1](#)

[Anexa nr.1 modificată prin HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

[anexa nr. 2](#)

[Anexa nr.2 modificată prin HG534 din 20.07.20, MO188-192/24.07.20 art.648; în vigoare 24.07.20]

CATEGORIILE ȘI SORTIMENTELE
mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal

Nr. poziției	Categoriile mijloacelor de măsurare	Numărul poziției	Sortimentele mijloacelor de măsurare	Intervalul maxim admis între două verificări metrologice succesive, luni	Modalitatea de control metrologic aplicabil
1	2	3	4	5	6
1. MĂRIMI ACUSTICE					
1.1.	Mijloace de măsurare a nivelului de presiune acustică utilizate în măsurări privind protecția muncii și protecția mediului	1.1.1.	Sonometre	12	VI, VP
		1.1.2.	Dozimetre de zgomot	12	VI, VP
		1.1.3.	Expozimetre sonore individuale	12	VI, VP
2. MĂRIMI FIZICO-CHIMICE					
2.1.	Analizoare și semnalizoare de gaze	2.1.1.	Aparat de măsurare a etanolului din aerul expirat (etilometre)	12	AM, VI, VP
		2.1.2.	Analizoare de gaze, inclusiv cu funcție de semnalizare	12	AM, VI, VP
2.2 ¹⁾ .	Analizoare pentru gaze de eșapament	2.2.1.	Analizoare pentru gaze de eșapament	12	VP
2.3.	Densimetre și alcoolmetre	2.3.1.	Densimetre și alcoolmetre din sticlă	60	AM, VI, VP
		2.3.2.	Densimetre și alcoolmetre digitale	12	AM, VI, VP
		2.3.3.	Analizoare digitale ale concentrației de etanol	12	AM, VI, VP
3. ULTRASUNET ȘI VIBRAȚII					
3.1.	Defectoscoape	3.1.1.	Defectoscoape	12	AM, VI, VP
3.2.	Aparate pentru măsurarea vitezei	3.2.1.	Aparate/sisteme pentru măsurarea vitezei de mișcare a autovehiculelor	12	AM, VI, VP
		3.2.2.	Sisteme pentru măsurarea vitezei medii de mișcare a autovehiculelor	12	AM, VI, VP
		3.2.3.	Tahografe mecanice și electronice	12	AM, VI, VP
		3.2.4.	Vitezometre pentru locomotive	12	VI, VP
4. MĂRIMI ELECTROMAGNETICE					
4.1.	Transformatoare pentru măsurare	4.1.1.	Transformatoare pentru măsurare de curent	48	AM, VI, VP
		4.1.2.	Transformatoare pentru măsurare de tensiune	48	AM, VI, VP
4.2.	Aparate pentru măsurarea	4.2.1.	Aparate pentru măsurarea caracteristicilor contururilor	12	VI, VP

1	2	3	4	5	6
	caracteristicilor electrice		de tip „faza-zero” și a curentului de scurtcircuit		
4.3 ¹⁾ .	Contoare de energie electrică activă	4.3.1.	Contoare de energie electrică activă trifazate	48	VP
		4.3.2.	Contoare de energie electrică activă monofazate	96	VP
4.4.	Contoare de energie electrică reactivă	4.4.1.	Contoare de energie electrică reactivă trifazate	48	AM, VI, VP
		4.4.2.	Contoare de energie electrică reactivă monofazate	96	AM, VI, VP

5. DEBIT ȘI VOLUM

5.1. Debit al lichidelor și gazelor

5.1.1 ¹⁾ .	Contoare de gaz	5.1.1.1.	Contoare de gaz cu debitul maxim până la 2500 m ³ /h (cu excepția celor cu pereți deformabili)	24	VP
		5.1.1.2.	Contoare de gaz cu pereți deformabili	60	VP
5.1.2 ¹⁾ .	Contoare de apă	5.1.2.1.	Contoare de apă rece și caldă de la DN 15 până la DN 200	60	VP
5.1.3.	Complexe de măsurare	5.1.3.1.	Complexe de măsurare a cantităților de fluide, inclusiv cu dispozitive de strangulare	12	AM, VI, VP
5.1.4.	Sisteme de măsurare și înregistrare a cantității produselor petroliere și gazelor lichefiate livrate cu amănuntul	5.1.4.1.	Sisteme de măsurare și înregistrare a cantității produselor petroliere și gazelor lichefiate livrate cu amănuntul	6	AM, VI, VP
5.1.5.	Distribuitoare de gaz comprimat	5.1.5.1.	Distribuitoare de gaz comprimat	6	AM, VI, VP
5.1.6 ¹⁾ .	Sistemele de măsurare pentru măsurarea continuă și dinamică a cantităților de lichide, altele decât apa	5.1.6.1.	Sisteme de măsurare dinamică a cantităților de lichide, altele decât apa	12	VP
		5.1.6.2.	Contoare pentru lichide, altele decât apa, până la DN 400 mm	12	VP
		5.1.6.3.	Calculatoare (de debit), traductoare de presiune, traductoare de temperatură (termorezistențe)/adaptoare de temperatură și traductoare de debit pentru sisteme de măsurare a cantităților de lichide, altele decât apa, până la DN 200 mm	12	VP
		5.1.6.4.	Distribuitoare de produse petroliere și gaze lichefiate	6	VP

Contoarele de gaz (poziția 5.1.2.1) cu debitul maxim mai mare de 2500 m³/h, respectiv, contoarele de apă rece și caldă (poziția 5.1.3.1) cu diametrul mai mare de DN 200, utilizate în domenii de interes public, se evaluează de către Institutul Național de Metrologie în baza unui certificat de etalonare/buletin de verificare emis de un institut național de metrologie sau de un laborator

1	2	3	4	5	6
desemnat/acreditat de alt stat, din care să rezulte conformitatea mijloacelor de măsurare respective cu cerințele privind încadrarea erorilor de măsurare între limitele erorilor maxime tolerate prevăzute de documentele normative internaționale, regionale sau europene adoptate ca documente normative naționale în domeniul metrologiei aplicabile. În baza raportului de evaluare, soldat cu rezultate pozitive, Institutul Național de Metrologie emite buletinul de verificare metrologică.					
5.2. VOLUM					
5.2.1.	Cisterne	5.2.1.1.	Cisterne auto pentru petrol și produse alimentare	12	VI, VP
		5.2.1.2.	Cisterne feroviare pentru produse petroliere și produse alimentare	12	VI, VP
5.2.2 ¹⁾ .	Măsurări de capacitate de servire	5.2.2.1.	Măsurări de volum pentru comercializarea lichidelor (în afară de măsurile de volum din sticlă)	12	VP
5.2.3.	Măsurări de volum	5.2.3.1.	Măsurări cu plutitor pentru lapte	12	VI, VP
5.2.4.	Dozatoare	5.2.4.1.	Dozatoare volumetrice	12	AM, VI, VP
5.2.5.	Rezervoare metalice staționare	5.2.5.1.	Rezervoare metalice staționare pentru stocarea produselor petroliere și gazelor lichefiate	60	VI, VP
		5.2.5.2.	Rezervoare metalice staționare pentru stocarea produselor alimentare lichide	120	VI, VP
6. RADIAȚII IONIZATE					
6.1.	Dozimetre și explozimetre	6.1.1.	Dozimetre de măsurare a radiațiilor ionizante	12	VI, VP
		6.1.2.	Debitmetre de măsurare a radiațiilor ionizante	12	AM, VI, VP
		6.1.3.	Explozimetre pentru radiații	12	AM, VI, VP
		6.1.4.	Detectoare de radioactivitate	12	AM, VI, VP
6.2.	Spectrometre	6.2.1.	Spectrometre de măsurare a energiilor radiațiilor ionizante	12	AM, VI, VP
6.3.	Radiometre și contaminometre	6.3.1.	Radiometre și contaminometre	12	AM, VI, VP
7. MĂRIMI GEOMETRICE					
7.1 ¹⁾ .	Măsurări materializate ale lungimii, gradate	7.1.1.	Rigle gradate	24	VP
		7.1.2.	Rulete și panglici de măsurare	24	VP
7.2 ¹⁾ .	Mijloace de măsurare a dimensiunilor	7.2.1.	Aparate de măsurat lungimi	24	VP
		7.2.2.	Aparate de măsurat arii	24	VP
		7.2.3.	Aparate de măsurat multidimensionale	24	VP
7.3.	Aparate de măsurat dimensiuni și unghiuri	7.3.1.	Aparate de măsurat unghiuri	24	AM, VI, VP
		7.3.2.	Aparate de măsurat grosimi	24	AM, VI, VP
7.4.	Aparate pentru măsurarea nivelului lichidelor	7.4.1.	Aparate/rigle gradate pentru măsurarea nivelului de lichide în rezervoare fixe de stocare	12	AM, VI, VP

1	2	3	4	5	6
7.5.	Aparate pentru reglarea farurilor la autovehicule	7.5.1.	Aparate pentru reglarea farurilor la autovehicule	12	VI, VP
7.6.	Standuri pentru reglarea dezaxării și convergenței roților autovehiculelor	7.6.1.	Standuri pentru reglarea dezaxării și convergenței roților autovehiculelor	12	VI, VP
7.7.	Standuri pentru verificarea sistemului de frânare al autovehiculelor	7.7.1.	Standuri pentru verificarea sistemului de frânare al autovehiculelor	12	VI, VP
7.8 ¹⁾ .	Taximetre	7.8.1.	Taximetre electronice cu memorie fiscală	12	VP
7.9.	Aparate geodezice și topografice	7.9.1.	Telemetre electrooptice	12	AM, VI, VP
		7.9.2.	Stații totale geodezice	12	AM, VI, VP
		7.9.3.	Mire topografice de nivelment	12	AM, VI, VP
		7.9.4.	Teodolite și nivelmetre	12	AM, VI, VP
7.10.	Standuri pentru balansarea roților la autovehicule	7.10.1.	Standuri pentru balansarea roților la autovehicule	12	VI, VP
7.11.	Aparate pentru măsurarea jocului volanului autovehiculelor	7.11.1.	Aparate pentru măsurarea jocului volanului autovehiculelor	12	VI, VP
8. MASA ȘI MĂRIMI DERIVATE					
8.1. MASA					
8.1.1.	Greutăți	8.1.1.1.	Greutăți de lucru	12	VI, VP
8.1.2 ²⁾ .	Aparate de cântărit cu funcționare neautomată	8.1.2.1.	Aparate de cântărit cu funcționare neautomată	12	VP
8.1.3 ¹⁾ .	Aparate de cântărit cu funcționare automată	8.1.3.1.	Aparate de cântărit cu funcționare automată pentru sortare-etichetare a masei/prețului	12	VP
		8.1.3.2.	Dozatoare gravimetrice cu funcționare automată	12	VP
		8.1.3.3.	Aparate de cântărit cu totalizare discontinuă (aparat de cântărit cu dozare)	12	VP
		8.1.3.4.	Aparate de cântărit cu totalizare continuă	12	VP
		8.1.3.5.	Basculare-pod feroviare cu funcționare automată	12	VP
8.1.4.	Aparate pentru măsurarea masei hectolitrică a cerealelor	8.1.4.1.	Balanțe de cereale de 1 L	12	AM, VI, VP
8.1.5.	Aparate de cântărire în mers a autovehiculelor	8.1.5.1.	Aparate de cântărire în mers a autovehiculelor	12	AM, VI, VP
8.2. PRESIUNE					
8.2.1.	Manometre	8.2.1.1.	Manometre de toate tipurile	12	AM, VI, VP
8.2.2.	Traductoare de presiune	8.2.2.1.	Traductoare de presiune și diferență de presiune	12	AM, VI, VP
8.2.3 ¹⁾ .	Dispozitive de	8.2.3.1.	Corectoare electronice de	24	VP

1	2	3	4	5	6
	conversie a volumului		volum de gaze		
		8.2.3.2.	Corectoare electronice de volum de gaze încorporate în contoare cu pereți deformabili (vezi poziția 5.1.1.2.)	60	VP
Traductoarele de presiune (poziția 8.2.2.) care fac parte din componența corectoarelor electronice de volum de gaze au perioada maximă de verificare egală cu perioada maximă de verificare a corectorului electronic de volum de gaze (vezi poziția 5.1.1.2.).					
9. FOTOMETRIE ȘI RADIOMETRIE					
9.1.	Fotometre	9.1.1.	Luxmetre și aparate pentru determinarea transmitanței (permeabilității) luminii prin sticlă	12	AM, VI, VP
9.2.	Colorimetre	9.2.1.	Opacimetre pentru motoare Diesel	12	AM, VI, VP
9.3	Refractometre și polarimetre	9.3.1.	Refractometre și polarimetre pentru determinarea concentrației de zahăr	12	AM, VI, VP
10. TERMOMETRIE					
10.1.	Termometre	10.1.1.	Termometre din sticlă cu lichid, inclusiv cu contacte electrice	36	AM, VI, VP
		10.1.2.	Termometre manometrice și bimetalice	12	VI, VP
		10.1.3.	Termometre cu infraroșu și pirometre	12	VI, VP
		10.1.4.	Termometre digitale	12	VI, VP
10.2.	Traductoare de temperatură	10.2.1.	Termorezistențe	24	AM, VI, VP
		10.2.2.	Termocupluri	12	VI, VP
		10.2.3.	Aparate de măsurare și/sau înregistrare a temperaturii	12	VI, VP
10.4 ¹⁾ .	Contoare de energie termică	10.4.1.	Perechi de termorezistențe pentru contoare de energie termică	60	VP
		10.4.2.	Traductoare de debit pentru contoare de energie termică până la DN 200	60	VP
		10.4.3.	Calculatoare de energie termică	60	VP
10.5.	Aparate de măsurare a umidității	10.5.1.	Higrometre și psihrometre	24	AM, VI, VP
		10.5.2.	Umidimetre (pentru semințe, cereale, lemn și tutun)	12	AM, VI, VP
11. FRECVENȚĂ ȘI TIMP					
11.1.	Cronometre	11.1.1.	Cronometre	12	VI, VP
11.2.	Echipamente de evidență a timpului legăturilor telefonice și a volumului informației	11.2.1.	Echipamente de evidență a timpului legăturilor telefonice	24	AM, VI, VP
		11.2.2.	Echipamente de evidență a volumului informației transmise/recepționate sau a duratei legăturilor la prestarea serviciilor de	12	AM, VI, VP

1	2	3	4	5	6
			transmitere a pachetelor de informație și accesului la internet		
11.3.	Receptoare ale sistemului satelitar global de navigație	11.3.1.	Receptoare ale GNSS (sistem satelitar de navigație globală)	12	VI, VP

Abrevieri utilizate:

AM – aprobare de model;

VI – verificare inițială;

VP – verificare periodică (inclusiv după reparare)”;

MODUL DE EFECTUARE
a aprobării de model a mijloacelor de măsurare supuse
controlului metrologic legal

1. Aprobarea de model a mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public este una dintre modalitățile de exercitare a controlului metrologic legal și se acordă în urma susținerii cu succes a încercărilor metrologice în scopul aprobării de model.

2. Aprobarea de model nu se aplică mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public specificate în anexa nr. 3 la Legea nr.235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității.

3. Aprobarea de model se acordă pentru:

- 1) un tip de mijloc de măsurare definit prin caracteristici tehnice și metrologice proprii;
- 2) o familie de mijloace de măsurare definită de producător;
- 3) un subansamblu cu funcție de măsurare a unuia dintre mijloacele de măsurare prevăzute în subpct. 1) și 2), dacă documentele normative specifice corespunzătoare acestui mijloc de măsurare îl definesc în mod clar și îi stabilesc cerințe metrologice și tehnice;
- 4) dispozitive/componente suplimentare sau auxiliare care influențează rezultatele măsurărilor efectuate cu mijloacele de măsurare prevăzute la subpct. 1)-3), cărora le sînt asociate.

4. Aprobarea de model se acordă mijloacelor de măsurare utilizate în domeniile de interes public, produse sau importate în Republica Moldova în loturi sau în exemplare unice, și care anterior nu au fost în exploatare și nu dețin aprobarea de model.

5. Personalul implicat în activitățile legate de acordarea aprobării de model, inclusiv la efectuarea încercărilor metrologice în scopul aprobării de model, trebuie să asigure confidențialitatea, prin declarație, a informațiilor referitoare la rezultatele încercărilor, la construcția mijlocului de măsurare și la tehnologiile de fabricație a mijlocului de măsurare, cu excepția informațiilor destinate publicării.

6. Aprobarea de model se efectuează în baza unei cereri depuse de către solicitant, persoană juridică înregistrată pe teritoriul Republicii Moldova, la Institutul Național de Metrologie, în conformitate cu legislația în vigoare.

7. Cererea trebuie să conțină informațiile de identificare a solicitantului și a mijlocului de măsurare pentru care se solicită aprobarea de model. La cerere se anexează documentele specificate în art. 13 alin. (10) din Legea metrologiei nr. 19 din 4 martie 2016.

8. Institutul Național de Metrologie, în termen de maximum 10 zile lucrătoare, efectuează expertiza metrologică a setului de documente și întocmește raportul de expertiză.

9. Pentru efectuarea încercărilor metrologice în scopul aprobării de model, Institutul Național de Metrologie formează o comisie din cel puțin 3 persoane (președintele și membrii comisiei), constituită din specialiști ai Institutului Național de Metrologie din domeniul de măsurări corespunzător, reprezentanți ai solicitantului și reprezentanți ai utilizatorilor mijloacelor de măsurare respective. Conducătorul emite în mod transparent decizia de formare a comisiei, cu publicarea pe pagina web oficială a Institutului Național de Metrologie, în care se stabilește termenul de prezentare a raportului de încercări. Activitatea comisiei se realizează în baza următoarelor principii:

- 1) competență, imparțialitate și credibilitate;
- 2) asigurarea confidențialității și păstrarea secretului profesional și a celui comercial.

10. În cazul în care Institutul Național de Metrologie nu dispune de echipamentul necesar pentru efectuarea încercărilor metrologice în scopul aprobării de model, acesta subcontractează laboratoare acreditate care dețin capacitățile tehnice necesare.

- 11.** Încercările metrologice în scopul aprobării de model se efectuează conform documentelor normative în domeniul metrologiei legale, stabilite în art. 6 din Legea metrologiei nr. 19 din 4 martie 2016.
- 12.** Termenul-limită de efectuare a încercărilor metrologice în scopul aprobării de model nu trebuie să depășească 50 de zile calendaristice.
- 13.** Încercările metrologice în scopul aprobării de model se efectuează conform unui program de încercări aprobat de către Institutul Național de Metrologie.
- 14.** Pentru încercări metrologice în scopul aprobării de model, solicitantul prezintă obligatoriu mostre ale mijlocului de măsurare fabricate sau comercializate în țara din care solicitantul le va importa în Republica Moldova și care sînt conforme cu cerințele documentelor normative din domeniul metrologiei, aplicabile mijlocului de măsurare respectiv.
- 15.** Aprobarea de model pentru mijloacele de măsurare fabricate și comercializate în mod legal într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere nu necesită a fi repetate, dacă mijloacele de măsurare dețin aprobarea de model din statul respectiv și cerințele în baza cărora acestea au fost acordate sînt conforme cu cele prevăzute în documentul normativ din domeniul metrologiei aplicabil.
- 16.** Importatorul sau reprezentantul autorizat al producătorului declară Institutului Național de Metrologie introducerea pe piață și/sau darea în folosință în Republica Moldova a mijloacelor de măsurare sau a dispozitivelor auxiliare fabricate într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere. Odată cu depunerea declarației care trebuie să cuprindă elementele de identificare a solicitantului, a mijlocului de măsurare, importatorul prezintă Institutului Național de Metrologie o copie a certificatului de aprobare de model și rezultatele încercărilor care au stat la baza acordării aprobării de model, precum și informațiile despre autoritatea care a efectuat verificarea inițială, responsabilă de aplicarea marcajelor corespunzătoare.
- 17.** Institutul Național de Metrologie, în termen de 10 zile calendaristice, efectuează expertiza documentelor prezentate pentru recunoașterea rezultatelor încercărilor metrologice în scopul aprobării de model a mijloacelor de măsurare. Raportul de expertiză conține informația cu privire la mijlocul de măsurare vizat, lista documentelor anexate la cerere, constatările referitoare la conformitatea caracteristicilor tehnice și metrologice cu prevederile documentelor normative din domeniul metrologiei aplicabile mijlocului de măsurare respectiv, asigurarea cu echipament necesar pentru efectuarea verificărilor metrologice, eventualele neconformități depistate, precum și concluziile privind oportunitatea recunoașterii încercărilor metrologice în scopul aprobării de model.
- 18.** În cazul susținerii cu succes a încercărilor metrologice în scopul aprobării de model, Institutul Național de Metrologie întocmește raportul de încercări și descrierea de model a mijloacelor de măsurare și le prezintă spre examinare Consiliului tehnico-științific al Institutului Național de Metrologie. Respectiv, în cazul rezultatelor pozitive ale expertizei setului de documente prezentate pentru recunoașterea rezultatelor încercărilor metrologice în scopul aprobării de model, raportul de expertiză și descrierea de model întocmită se prezintă Consiliului tehnico-științific al Institutului Național de Metrologie. Consiliul tehnico-științific al Institutului Național de Metrologie, în termen de 15 zile, examinează documentele prezentate și întocmește recomandările corespunzătoare.
- 19.** Institutul Național de Metrologie, în termen de 5 zile, ia decizia referitoare la aprobarea de model a mijloacelor de măsurare sau la recunoașterea încercărilor metrologice în scopul aprobării de model, în baza recomandărilor Consiliului tehnico-științific al Institutului Național de Metrologie.
- 20.** Ca urmare a deciziei referitoare la aprobarea de model a mijloacelor de măsurare sau la recunoașterea încercărilor metrologice în scopul aprobării de model, Institutul Național de Metrologie, conform pct. 19, eliberează certificatul de aprobare de model sau certificatul de recunoaștere a aprobării de model care este însoțit de descrierea de model a mijlocului de măsurare – parte integrantă a certificatului.
- 21.** Certificatul de aprobare de model sau certificatul de recunoaștere a aprobării de model a mijloacelor de măsurare, sau decizia de neacordare a aprobării de model și, respectiv, de

nerecunoaștere a aprobării de model se eliberează numai după ce solicitantul a achitat integral costul lucrărilor efectuate.

Decizia de neacordare a aprobării de model și, respectiv, de nerecunoaștere a aprobării de model se bazează pe motive argumentate, care se aduc la cunoștința solicitantului.

22. Institutul Național de Metrologie efectuează înregistrarea tipului mijlocului de măsurare aprobat în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare (partea I) și eliberează solicitantului certificatul de aprobare de model sau certificatul de recunoaștere a aprobării de model.

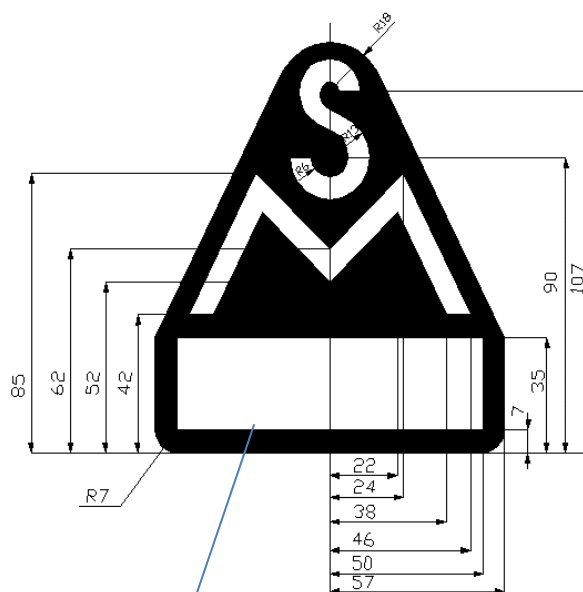
23. Mijloacele de măsurare fabricate/importate în exemplare unice sau loturi mai mici de 10 bucăți sînt înregistrate de către Institutul Național de Metrologie în Registrul de stat al mijloacelor de măsurare (partea III) și acesta eliberează solicitantului certificatul de aprobare de model sau certificatul de recunoaștere a aprobării de model, în care se indică numerele de fabricare ale mijloacelor de măsurare.

24. Certificatul de aprobare de model este valabil pentru o perioadă de 10 ani. Termenul de valabilitate poate fi prelungit pentru perioade succesive de 10 ani. Prelungirea termenului de valabilitate se solicită cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea valabilității certificatului de aprobare de model și se confirmă prin eliberarea unui nou certificat de aprobare de model, în cazul susținerii cu succes a încercărilor metrologice corespunzătoare repetate. Termenul de valabilitate a certificatului de recunoaștere a aprobării de model nu depășește termenul de valabilitate a certificatului de aprobare de model al țării producătoare.

25. Mijloacele de măsurare care posedă certificat de aprobare de model sau certificat de recunoaștere a aprobării de model, valabil în termen, sînt supuse în mod obligatoriu verificării metrologice inițiale, iar în procesul de exploatare și/sau după reparare – verificării metrologice periodice în intervalele admise de prezenta Listă oficială.

26. Solicitantul certificatului aprobării de model sau deținătorul certificatului de recunoaștere a aprobării de model (producătorul, reprezentantul autorizat al acestuia sau importatorul) asigură aplicarea marcatului aprobării de model pe mijlocul de măsurare al cărui model a fost aprobat și pe documentația de exploatare a acestora, în conformitate cu prevederile stipulate în descrierea de model. Se admite aplicarea marcatului aprobării de model numai pe documentația de exploatare în cazul construcției specifice a mijlocului de măsurare.

27. Forma și dimensiunile marcatului aprobării de model cu înălțimea 125 mm trebuie să corespundă cu cele din desenul de mai jos. Valorile nominale ale înălțimilor trebuie alese din șirul: 11; 15; 22; 31; 44; 63; 88; 125 mm.

Spațiu pentru înscrierea
numărului de înregistrare
în Registrul de stat al mijloacelor de
măsurare

Caractere B 20

28. Dosarul aprobării de model sau de recunoaștere a aprobării de model se păstrează la Institutul Național de Metrologie pentru o perioadă de 15 ani de la data acordării certificatului de aprobare de model.

29. Mostrele mijloacelor de măsurare supuse încercărilor metrologice se transmit Institutului Național de Metrologie pentru încercări metrologice și se restituie spre păstrare solicitantului care le-a prezentat pentru încercări metrologice. Mostrele, subansamblurile sau părțile componente ale mijloacelor de măsurare se păstrează conform cerințelor expuse în documentele de însoțire ale mijlocului de măsurare pe durata termenului de valabilitate a certificatului de aprobare de model.

30. În cazul schimbării producătorului mijloacelor de măsurare, modelele aprobate anterior se supun unor noi încercări metrologice în scopul aprobării de model.

31. Institutul Național de Metrologie reține certificatul de aprobare de model sau certificatul de recunoaștere a aprobării de model pe care l-a emis, conform prevederilor art. 13 alin. (12) din Legea metrologiei nr. 19 din 4 martie 2016.

32. Solicitanții certificatului de aprobare de model sau ai certificatului de recunoaștere a aprobării de model sînt obligați să comunice Institutului Național de Metrologie despre:

1) orice modificare aplicată unui tip de mijloc de măsurare care deține certificat de aprobare de model sau certificat de recunoaștere a aprobării de model;

2) orice modificare în situația lor juridică sau tehnică care a stat la baza acordării aprobării de model sau a recunoașterii acesteia, ce afectează conținutul certificatului de aprobare de model sau al certificatului de recunoaștere a aprobării de model.

MODUL DE EFECTUARE
a verificării metrologice a mijloacelor de măsurare
supuse controlului metrologic legal

1. Mijloacele de măsurare utilizate în domeniile de interes public se supun verificării metrologice inițiale, iar în procesul de exploatare și/sau după reparare – verificării metrologice periodice, respectiv verificării metrologice după reparare, în intervalele admise de prezenta Listă oficială. La verificarea metrologică se prezintă fiecare unitate a mijlocului de măsurare.

2. Pentru introducerea pe piață și/sau darea în folosință, mijloacele de măsurare supuse controlului metrologic legal, utilizate în domeniile de interes public, se supun verificării metrologice inițiale, cu excepția mijloacelor de măsurare și a aparatelor de cântărit cu funcționare neautomată specificate în anexa nr. 3 la Legea nr.235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, și a mijloacelor de măsurare care au marcajul verificării inițiale CE.

3. Verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare utilizate în domeniul de interes public se efectuează de către laboratoare de verificări metrologice desemnate în Sistemul național de metrologie sau de către Institutul Național de Metrologie în situații speciale, în cazul în care doar acesta este dotat tehnic pentru efectuarea verificărilor metrologice respective.

4. Expertiza metrologică a mijloacelor de măsurare se efectuează de către Institutul Național de Metrologie la cererea instanțelor judiciare și de arbitraj, a procuraturii, altor organe de supraveghere, a persoanelor juridice sau fizice, în cazul în care apar divergențe asupra caracteristicilor metrologice ale mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal, aflate în exploatare.

În cerere se indică obiectul, scopul expertizei metrologice, precum și motivul necesității efectuării acesteia.

5. În baza rezultatelor expertizei metrologice efectuate se întocmește raportul de expertiză, care conține:

1) elementele de identificare a solicitantului și a mijlocului de măsurare pentru care se solicită expertiza;

2) informația cu privire la indicațiile mijlocului de măsurare (mecanismul de integrare și/sau de afișare) pînă la începutul efectuării expertizei;

3) marcajul metrologic aplicat;

4) modul de sigilare a pungii în care a fost împachetat mijlocul de măsurare prezentat;

5) informații despre reprezentanții părții interesate care au asistat la expertiză;

6) documentul normativ din domeniul metrologiei în conformitate cu care s-a efectuat expertiza;

7) condițiile de referință;

8) etaloanele utilizate;

9) rezultatele expertizei cu menționarea datelor cu privire la aspectul exterior;

10) verificările specifice ale erorilor de măsurare și ale concluziilor referitoare la corespunderea sau necorespunderea mijlocului de măsurare utilizat în domeniul de interes public cu cerințele documentelor normative din domeniul metrologiei aplicabile.

6. Verificării metrologice inițiale se supun mijloacele de măsurare supuse controlului metrologic legal în conformitate cu tabelul din prezenta Listă oficială.

7. Verificarea metrologică inițială se efectuează:

1) la locul de fabricare și/sau la locul de utilizare a mijloacelor de măsurare;

2) în incinta laboratorului de verificare metrologică desemnat;

3) în incinta laboratoarelor Institutului Național de Metrologie, în situații speciale, în cazul în care doar Institutul Național de Metrologie este dotat tehnic pentru efectuarea acestei verificări.

8. La verificarea metrologică periodică și verificarea metrologică după reparare se admit mijloacele de măsurare supuse controlului metrologic legal în conformitate cu tabelul din prezenta Listă oficială.

9. Verificarea metrologică periodică și verificarea metrologică după reparare pot fi efectuate:

1) la locul de utilizare a mijloacelor de măsurare;

2) în incinta laboratoarelor de verificări metrologice desemnate;

3) în incinta laboratoarelor Institutului Național de Metrologie, în situații speciale, în cazul în care doar Institutul Național de Metrologie este dotat tehnic pentru efectuarea acestor verificări.

10. Mijloacele de măsurare supuse controlului metrologic legal se prezintă la verificarea metrologică integre, fără defecțiuni, în stare de funcționare, cu buletinul de la ultima verificare metrologică, cu excepția celor prezentate la verificare metrologică inițială, care se prezintă în perioada de valabilitate a certificatului de aprobare sau a certificatului de recunoaștere a aprobării de model, și a celor menționate la pct. 4 și 5 din prezenta Listă oficială, precum și a dispozitivelor auxiliare necesare pentru verificarea metrologică.

11. Responsabilitatea pentru asigurarea integrității mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal în perioada efectuării verificării metrologice o poartă laboratoarele de verificări metrologice menționate în pct.7 și 9 din prezenta anexă.

12. Rezultatele verificărilor metrologice inițiale, periodice și după reparare sînt o confirmare a utilizabilității mijlocului de măsurare supus controlului metrologic legal sau de recunoaștere a inutilizabilității acestuia.

13. Dacă, în baza rezultatelor verificărilor metrologice inițiale, periodice sau după reparare, mijlocul de măsurare supus controlului metrologic legal este recunoscut ca utilizabil, atunci pe acesta se aplică marca de verificare metrologică, în conformitate cu schema de sigilare a mijlocului de măsurare și se eliberează buletinul de verificare metrologică.

14. Sarcina tehnică care conține inclusiv forma de prezentare a formularelor buletinelor de verificare metrologică, precum și sarcina tehnică de confecționare a mărcilor de verificare metrologică se elaborează de Institutul Național de Metrologie și se aprobă de către autoritatea centrală de metrologie.

15. Formularele buletinelor de verificare metrologică utilizate de persoanele juridice desemnate pentru activitatea de verificare metrologică a mijloacelor de măsurare, obținute în baza contractelor de prestare a serviciului de tipărire, precum și mărcile metrologice obținute în baza contractelor de prestare a serviciului de confecționare trebuie să corespundă sarcinii tehnice aprobate.

Institutul Național de Metrologie ține evidența numărului de formulare ale buletinelor de verificare metrologică, precum și a mărcilor metrologice comandate de persoanele juridice desemnate în baza informației prezentate de către acestea prin notificare.

Cu cel puțin 20 de zile înainte de semnarea contractului cu prestatorul serviciului de tipărire a formularelor buletinelor de verificare metrologică, respectiv de confecționare a mărcilor metrologice, persoanele juridice desemnate notifică, prin demers, e-mail sau fax (la adresa și numărul indicat de Institutul Național de Metrologie), Institutului Național de Metrologie intenția de a semna contractul cu prestatorul serviciului de tipărire sau confecționare.

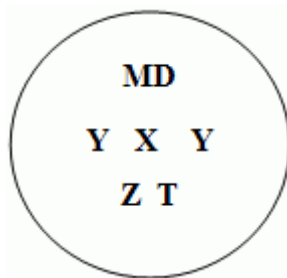
După semnarea contractelor de tipărire sau de confecționare, persoanele juridice desemnate notifică, prin aceleași mijloace, Institutului Național de Metrologie recepționarea formularelor buletinelor de verificare metrologică sau a mărcilor metrologice, în termen de o zi de la ridicarea acestora, cu specificarea seriei și a numerelor de strictă evidență a formularelor, a numărului și tipului mărcilor metrologice, a indicativelor atribuite verificatorilor metrologi din cadrul laboratoarelor și prestatorului de serviciu care a tipărit formularele buletinelor de verificare metrologică sau respectiv, care a confecționat mărcile metrologice.

La solicitarea a cel puțin 5 persoane juridice desemnate, Institutul Național de Metrologie va identifica pentru acestea prestatorul serviciului de tipărire a formularelor buletinelor de verificare metrologică sau de confecționare a mărcilor metrologice.

Procedura de evidență, păstrare, utilizare a buletinelor și a mărcilor de verificare metrologică, inclusiv de obliterare a mărcilor de verificare metrologică, se stabilește în regulamentul general de metrologie legală aprobat de autoritatea centrală de metrologie.

16. Marcajele de verificare metrologică au următoarele dimensiuni și reprezentări grafice:

1) marcaj aplicat cu ștampilă din cauciuc vulcanizat cu diametrul de 15 mm:

unde:

MD – codul internațional al Republicii Moldova;

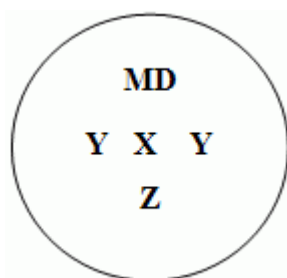
YY – ultimele două cifre ale anului când s-a efectuat verificarea metrologică;

X – indicativul laboratorului din cadrul Institutului Național de Metrologie sau al persoanelor juridice desemnate pentru efectuarea verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare utilizate în domeniul de interes public, stabilit de către autoritatea centrală de metrologie;

Z – indicativul de identificare a verficatorului metrolog;

T – indicativul trimestrului când s-a efectuat verificarea metrologică;

2) marcaj aplicat cu ștampilă din cauciuc vulcanizat cu diametrul de 8 mm:

unde:

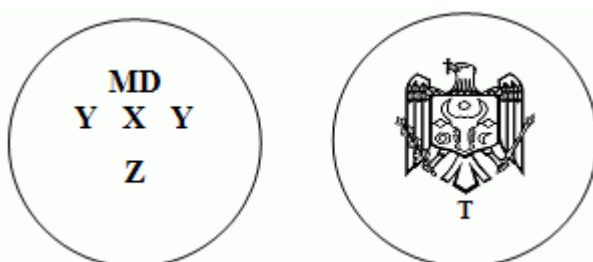
MD – codul internațional al Republicii Moldova;

YY – ultimele două cifre ale anului când s-a efectuat verificarea metrologică;

X – indicativul laboratorului din cadrul Institutului Național de Metrologie sau al persoanelor juridice desemnate pentru efectuarea verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare utilizate în domeniul de interes public, stabilit de către autoritatea centrală de metrologie;

Z – indicativul de identificare a verficatorului metrolog;

3) marcaj aplicat cu tipă și contratipă din oțel cu diametrul de 8 mm:

unde:

MD – codul internațional al Republicii Moldova;

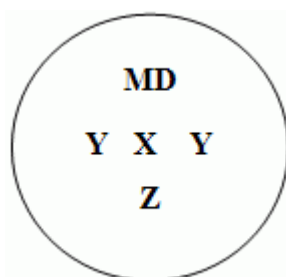
YY – ultimele două cifre ale anului când s-a efectuat verificarea metrologică;

X – indicativul laboratorului din cadrul Institutului Național de Metrologie sau al persoanelor juridice desemnate pentru efectuarea verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare utilizate în domeniul de interes public, stabilit de către autoritatea centrală de metrologie;

Z – indicativul de identificare a verficatorului metrolog;

T – indicativul trimestrului când s-a efectuat verificarea metrologică;

4) marcaj aplicat cu poansoane din oțel cu diametrele de 5 mm și 8 mm:

unde:

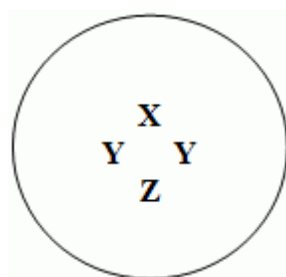
MD – codul internațional al Republicii Moldova;

YY – ultimele două cifre ale anului când s-a efectuat verificarea metrologică;

X – indicativul laboratorului din cadrul Institutului Național de Metrologie sau al persoanelor juridice desemnate pentru efectuarea verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare utilizate în domeniul de interes public, stabilit de către autoritatea centrală de metrologie;

Z – indicativul de identificare a verficatorului metrolog;

5) marcaj aplicat cu poanson din oțel cu diametrul de 3,5 mm:

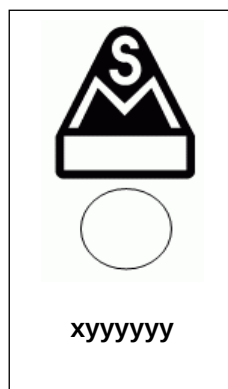
unde:

X – indicativul laboratorului din cadrul Institutului Național de Metrologie sau al persoanelor juridice desemnate pentru efectuarea verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare utilizate în domeniul de interes public, stabilit de către autoritatea centrală de metrologie;

YY – ultimele două cifre ale anului când s-a efectuat verificarea metrologică;

Z – indicativul de identificare a verficatorului metrolog;

6) marcaj aplicat pe etichetă autocolantă, destructibilă prin dezlipire:

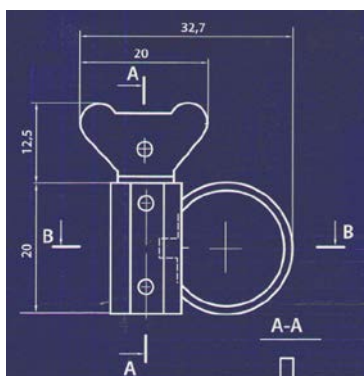
unde:

x – indicativul laboratorului din cadrul Institutului Național de Metrologie sau al persoanelor juridice desemnate pentru efectuarea verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare utilizate în domeniul de interes public, stabilit de către autoritatea centrală de metrologie;

yyyyyy – seria etichetei alcătuită din șase caractere numerice.

În circumferința din centrul etichetei se aplică marca de verificare metrologică cu ștampilele de cauciuc cu diametrul de 15 mm (la dimensiunile etichetei de 40 mm × 20 mm) și cu diametrul de 8 mm (la dimensiunile etichetei de 20 mm × 10 mm);

7) marcaje metrologice speciale – sigilii de tip Super-Scut:

Culorile: carcasa – transparentă; mecanismul rotitor – albastru, bușă – albă.

Inscripțiile se aplică pe:

partea proeminentă a mecanismului rotitor – numărul sigiliului care se rupe după instalare;

partea anterioară a bușei – marcajul aprobării de model de culoare albastră pe fon alb;

versoul bușei – numărul sigiliului pe fon alb.

17. Rezultatele verificării metrologice sînt valabile pe parcursul intervalului maxim de timp admis între două verificări metrologice succesive, menționat în tabelul din prezenta Listă oficială.

18. Dacă, în baza rezultatelor verificărilor metrologice inițiale, periodice sau după reparare, mijlocul de măsurare este recunoscut ca inutilizabil și se

eliberează buletin de inutilizabilitate care conține denumirea laboratorului de verificări metrologice desemnat, denumirea și tipul mijlocului de măsurare, numărul de fabricație, producătorul, solicitantul verificării metrologice, indicativul normei de metrologie legală aplicabile, motivele respingerii și retragerii din utilizare a mijlocului de măsurare.

19. Laboratoarele desemnate în cadrul Sistemului național de metrologie pentru efectuarea verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal țin evidența rezultatelor verificărilor metrologice inițiale, periodice și după reparare, asigură transparența deciziilor luate în procesul verificării metrologice, prin crearea și gestionarea sistemelor de evidență a buletinelor de verificare metrologică eliberate și prezintă lunar rapoartele referitor la eliberarea buletinelor de verificare metrologică.

20. Evidența buletinelor de verificare metrologică și raportarea privind utilizarea acestora se efectuează conform regulilor stabilite prin sistemul de evidență elaborat de Institutul Național de Metrologie și coordonat de autoritatea centrală de metrologie.

21. Buletinul de verificare metrologică conține indicativul laboratorului de verificări metrologice desemnat, care a fost atribuit de către autoritatea centrală de metrologie.

22. Mijloacele de măsurare care dețin verificarea inițială CE se introduc liber pe piață, avînd aplicat marcajul de verificare inițială CE.

23. Marcajul de verificare inițială CE este format din două ștampile:

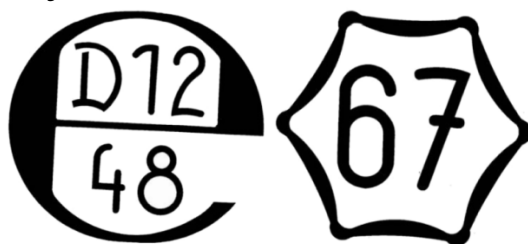
1) prima ștampilă constă din litera minusculă „e” care cuprinde:

a) în jumătatea superioară, litera (literele) majusculă (majuscule) distinctivă (distinctive) a(ale) statului membru unde are loc verificarea inițială (B pentru Belgia, BG pentru Bulgaria, CZ pentru Republica Cehă, DK pentru Danemarca, D pentru Germania, EST pentru Estonia, IRL pentru Irlanda, EL pentru Grecia, E pentru Spania, F pentru Franța, I pentru Italia, CY pentru Cipru, LV pentru Letonia, LT pentru Lituania, L pentru Luxemburg, H pentru Ungaria, M pentru Malta, NL pentru Țările de Jos, A pentru Austria, PL pentru Polonia, P pentru Portugalia, RO pentru România, SI pentru Slovenia, SK pentru Slovacia, FI pentru Finlanda, S pentru Suedia, UK pentru Regatul Unit) însoțită (însoțite), dacă este nevoie, de una sau de două cifre care indică o subdiviziune teritorială sau administrativă;

b) în jumătatea inferioară, numărul distinctiv al serviciului de metrologie care a efectuat verificarea metrologică inițială;

2) a doua ștampilă constă din ultimele două cifre ale anului cînd s-a efectuat verificarea amplasate într-un hexagon.

Un exemplu de marcaj de verificare inițială CE este:

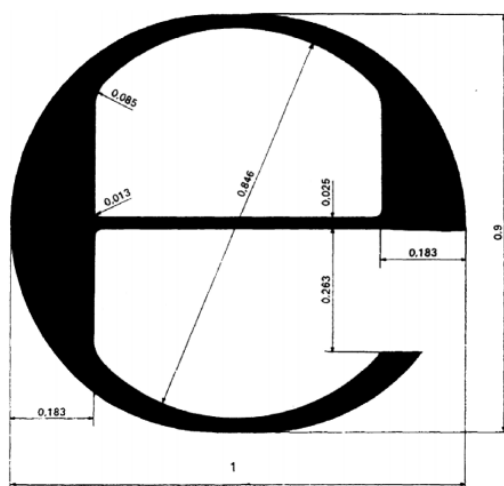
24. Marcajul de verificare inițială CE parțială conține litera „e”, conform pct. 23 alin. 1) lit. a). Marcajul de verificare inițială CE parțială se aplică în cazul în care verificarea se efectuează în mai multe etape, pe mijlocul de măsurare sau pe componentele mijlocului de măsurare care îndeplinesc condițiile prevăzute pentru alte operațiuni decât cele care se efectuează la locul de instalare, în dreptul șuruburilor de fixare a plăcuței pentru ștampilă sau în orice alt loc menționat în documentele normative speciale.

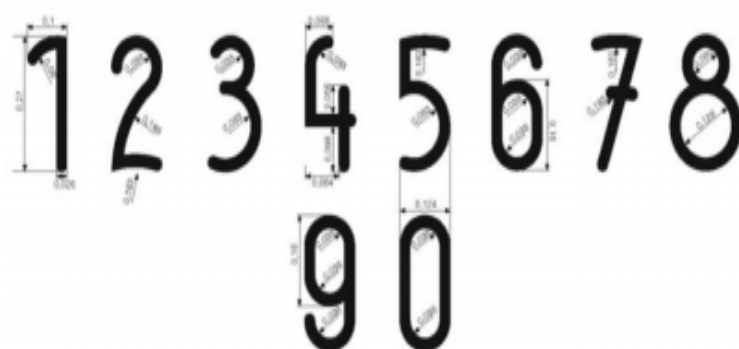
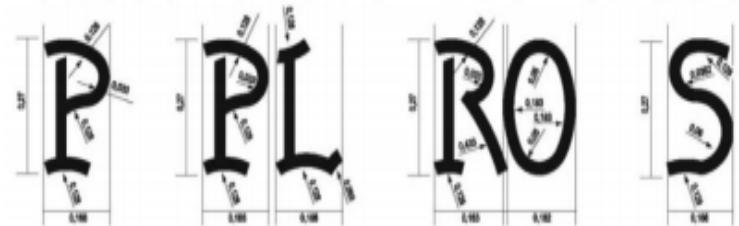
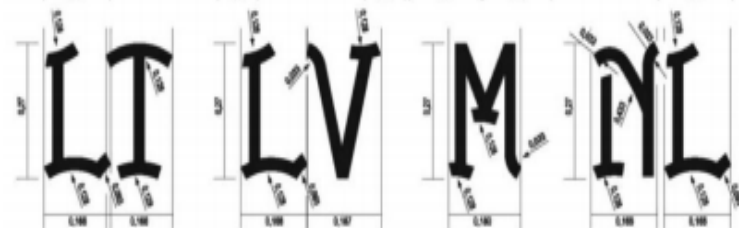
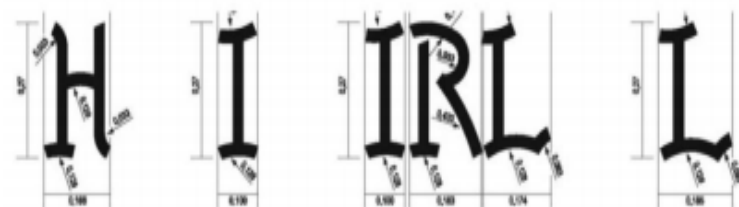
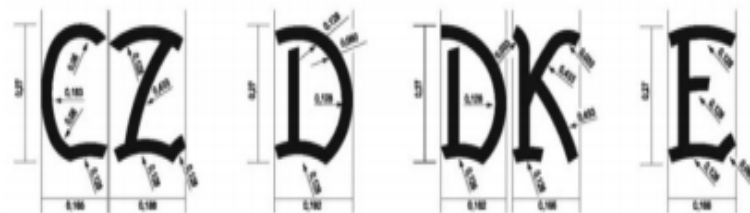
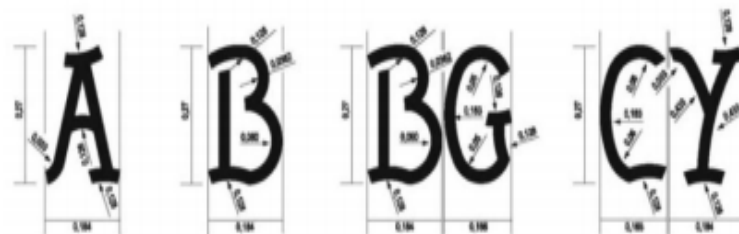
25. În desenele alăturate sînt ilustrate forma, dimensiunile și conturul literelor și cifrelor pentru marcajele de verificare inițială CE.

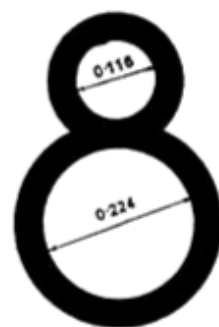
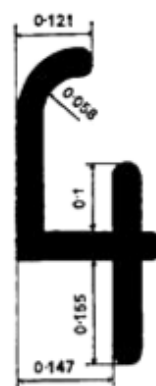
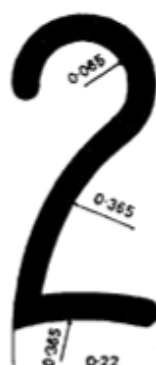
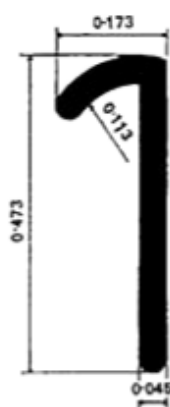
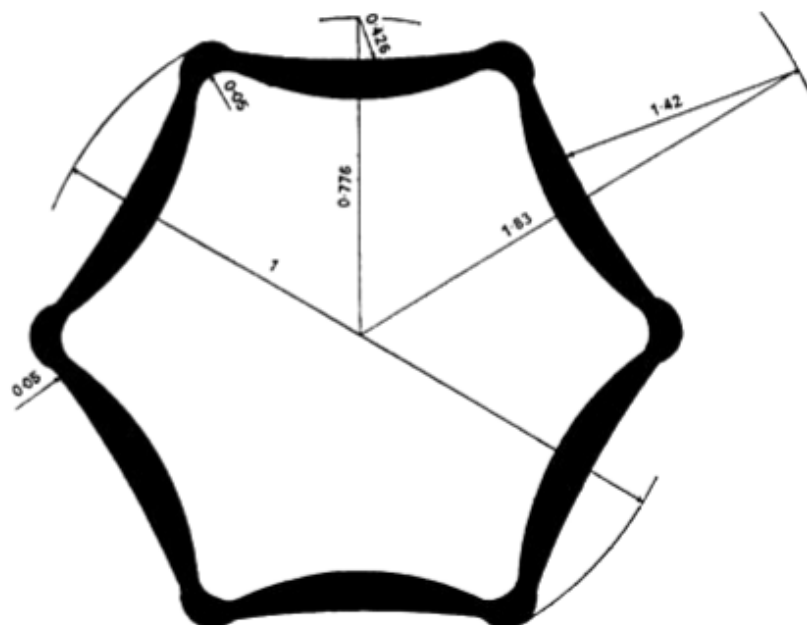
26. Dimensiunile relative ale desenelor sînt exprimate în funcție de unitate, reprezentînd diametrul cercului circumscris literei minuscule „e” și cîmpului hexagonal.

27. Diametrele reale ale cercurilor circumscrise marcajelor sînt de 1,6 mm, 3,2 mm, 6,3 mm și 12,5 mm.

28. Marcajul de verificare finală CE se aplică în locul prevăzut în acest sens pe mijlocul de măsurare cînd acesta din urmă a fost complet verificat și a fost recunoscut ca fiind în conformitate cu cerințele Comunității Europene.

29. Rezultatele verificărilor metrologice ale mijloacelor de măsurare efectuate în alte state se recunosc în conformitate cu acordurile de recunoaștere încheiate.

30. Verificarea metrologică pentru mijloacele de măsurare fabricate și comercializate în mod legal într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere nu necesită a fi repetate dacă mijloacele de măsurare dețin verificarea metrologică din statul respectiv și cerințele în baza cărora aceasta a fost acordată sînt conforme cu cerințele tehnice prevăzute în documentele normative din domeniul metrologiei aplicabile.

31. Agenții economici care dețin în activitatea lor mijloace de măsurare în domeniile de interes public specificate la art.11 alin.(1) din Legea metrologiei nr. 19 din 4 martie 2017 și care au solicitat efectuarea verificării metrologice periodice într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere informează Institutul Național de Metrologie cu privire la verificările efectuate odată cu depunerea declarației care trebuie să conțină elementele de identificare a solicitantului și a mijlocului de măsurare respectiv.

32. Verificarea metrologică inițială efectuată într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere este valabilă din momentul acordării ei pînă la sfîrșitul anului următor celui în care a fost aplicat marcajul de verificare inițială.

33. Verificările metrologice periodice efectuate într-un stat cu care Republica Moldova a încheiat un acord de recunoaștere sînt valabile din momentul acordării lor pe perioada stabilită în prezenta Listă oficială.

34. Atunci cînd în Republica Moldova lipsește dotarea tehnică necesară pentru efectuarea verificărilor metrologice și pînă la încheierea acordurilor de recunoaștere respective, mijloacele de măsurare utilizate în domenii de interes public pot fi etalonate/verificate de către un institut național de metrologie sau de către un laborator desemnat/acreditat din alt stat. Sînt recunoscute rezultatele etalonării/verificării eliberate de către laboratoare acreditate de organisme naționale de acreditare semnate ale Acordului de recunoaștere multilaterală Cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare (EA MLA).

35. Rezultatele etalonării/verificării specificate la pct. 29-34 se evaluează de către Institutul Național de Metrologie la conformitatea mijloacelor de măsurare respective cu cerințele privind încadrarea erorilor de măsurare între limitele erorilor maxime tolerate și cu alte cerințe tehnice prevăzute de documentele normative internaționale, regionale sau europene aplicabile, adoptate ca documente normative naționale în domeniul metrologiei. În baza raportului de evaluare, soldat cu rezultate pozitive, Institutul Național de Metrologie emite buletin de verificare metrologică.

Ministerul Economiei
al Republicii Moldova

ORDIN

Nr. 52 din 24.05. 2022

mun. Chișinău

Cu privire la aprobarea

**NML 6-07:2022 „Higrometre psihrometrice,
psihrometre prin aspirație. Cerințe tehnice și
metrologice. Procedura de verificare metrologică.”**

În temeiul art.5 alin.(3), art. 6 alin. (3), art. 13 alin. (3) din Legea metrologiei nr.19/2016, pentru asigurarea uniformității și exactității măsurărilor în domeniile de interes public pe teritoriul Republicii Moldova,

ORDON:

1. Se aprobă norma de metrologie legală NML 6-07:2022 „Higrometre psihrometrice, psihrometre prin aspirație. Cerințe tehnice și metrologice. Procedura de verificare metrologică”, conform anexei la prezentul ordin.

2. Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se plasează pe pagina web a ministerului.

3. Se pune în sarcina IP „Institutul Național de Metrologie” plasarea pe pagina sa web a prezentului ordin și publicarea acestuia în revista de specialitate “Metrologie”.

4. Prezentul ordin intră în vigoare la expirarea a 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Ministru

Sergiu GAIBU

NORMĂ DE METROLOGIE LEGALĂ
NML 6-07:2022 „Higrometre psihrometrice, psihrometre prin aspirație.
Cerințe tehnice și metrologice. Procedura de verificare metrologică.”

I. OBIECT ȘI DOMENIU DE APLICARE

1. Prezenta normă de metrologie legală stabilește cerințele tehnice și metrologice pentru higrometrele psihrometrice, psihrometre prin aspirație (în continuare - higrometre), destinate măsurărilor din domeniul de interes public. Norma se utilizează la efectuarea încercărilor metrologice în scopul aprobării de model, verificării metrologice inițiale, periodice și după reparare în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 1042/2016 cu privire la aprobarea Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și măsurărilor supuse controlului metrologic legal.

II. REFERINȚE

Legea metrologiei nr.19/2016;

Hotărârea Guvernului nr.1042/2016 cu privire la aprobarea Listei Oficiale a mijloacelor de măsurare și măsurărilor supuse controlului metrologic legal;

SM ISO/IEC Ghid 99:2017 Vocabular internațional de metrologie. Concepte fundamentale și generale și termeni asociați (VIM)

III. TERMINOLOGIE ȘI ABREVIERI

3. Pentru interpretarea corectă a prezentei norme de metrologie legală se aplică termenii conform Legii metrologiei nr. 19/2016 și SM ISO/IEC Ghid 99:2017.

IV. CERINȚE TEHNICE ȘI METROLOGICE

4. Caracteristicile tehnice și metrologice ale higrometrelor trebuie să corespundă prezentei norme de metrologie legală.

1) constructiv, higrometrele sunt formate din două termometre identice fixate pe un suport (de obicei din masă plastică), tabelă psihometrică montată rigid pe suport, recipient cu lichid și scară termometrică gradată. Unul din termometre are rezervorul înfășurat în tifon, care se prelungește sub forma unui fitil, al cărui capăt pătrunde într-un recipient cu apă distilată, amplasat sub rezervorul termometrului, la distanța de aproximativ 2 cm, ceea ce asigură circulația aerului în jurul rezervorului termometrului.

2) scara termometrică a higrometrelor trebuie să fie gradată în grade Celsius (°C), să fie fără defecte ce ar împiedica citirea corectă a temperaturii.

3) tubul capilar al termometrelor pe toată lungimea trebuie să fie drept și montat la mijlocul scărilor gradate.

4) pe higrometre trebuie să fie aplicate următoarele inscripții:

- numele sau marca de identificare a producătorului;
- tipul;
- numărul și anul de fabricație;
- simbolul unității de măsură (°C).

Caracteristicile metrologice de bază sunt prezentate în Tabelul 1.

Tabelul 1

Caracteristica	Valoarea
Intervalul măsurării umidității relative, %	10 ÷ 100 ¹
Intervalul temperaturii, °C	- 25 ÷ 70 ¹
Valoarea diviziunii scării termometrice, °C	0,1 0,2
Limitele erorii tolerate, °C	± 0,2

Notă:

¹ Intervalul de măsurare poate varia în dependență de tip și caracteristicile metrologice a higrometrelor, dar să se încadreze în intervalul specificat.

V. MODALITĂȚI DE CONTROL METROLOGIC LEGAL

5. Volumul și consecutivitatea efectuării operațiilor în cadrul verificărilor metrologice inițiale, periodice și după reparare trebuie să corespundă tabelului 2. Programul de încercări în scopul aprobării de model se elaborează luând în considerație cerințele prezentei norme și standardelor aplicabile.

Tabelul 2

Denumirea operației	Operația/nr. punctului din capitolul XI) „Efectuarea verificării”	Modalități de control metrologic legal			
		Aprobare de model	Verificarea metrologică		
			inițială	periodică	după reparare
Examinarea aspectului exterior	15	da	da	da	da
Determinarea erorii absolute	16	da	da	da	da

6. Operațiile de verificare metrologică se efectuează de către laboratoarele acreditate și desemnate pentru domeniul respectiv, conform Legii metrologiei nr.19/2016.

7. În cazul în care higrometrul nu corespunde cel puțin, uneia din cerințele specificate în tabelul 2, verificarea metrologică se întrerupe și se consideră că, acesta nu corespunde cerințelor prezentei norme și nu poate fi utilizat în domeniile de interes public.

VI. ETALOANE ȘI ECHIPAMENTE

8. La efectuarea verificării metrologice se utilizează etaloane de lucru specificate în tabelul 3.

Tabelul 3

Numărul punctului din capitolul XI)	Denumirea etalonului de lucru sau dispozitivului auxiliar de măsurare	Caracteristicile metrologice și tehnice de bază	Indicativul documentului, care reglementează
-------------------------------------	---	---	--

„Efectuarea verificării”			cerințele tehnice
16	Termometru etalon	Interval de măsurare: - 25 °C ÷ 70 °C Val. diviziunii – 0,01 °C $U \leq 0,06$	–
16	Incintă termostată	Interval de măsurare: - 25 °C ÷ 70 °C Asigurarea stabilității și uniformității măsurărilor	–

9. Se admite utilizarea altor etaloane de lucru ale căror caracteristici tehnice și metrologice sunt mai performante decât cele menționate în tabelul 3, care au fost supuse etalonării în modul stabilit.

VII. CERINȚE PRIVIND CALIFICAREA PERSONALULUI

10. La efectuarea verificărilor metrologice se admit persoane cu competența demonstrată pentru domeniul dat de măsurări.

VIII. CERINȚE PRIVIND SECURITATEA

11. La efectuarea verificărilor metrologice trebuie să se respecte regulile de securitate în laborator.

IX. CONDIȚII DE VERIFICARE

12. În timpul verificării metrologice trebuie să se respecte următoarele condiții:

- 1) temperatura mediului ambiant, (18 - 25) °C ;
- 2) umiditatea relativă a aerului, maxim 80% ;
- 3) presiunea atmosferică, (933,3 – 1040) hPa;

13. În încăperea în care sunt instalate etaloanele de lucru trebuie să se respecte următoarele cerințe:

- 1) existența sursei de alimentare electrică cu tensiunea (220 ±5) V și frecvența (50 ±1) Hz;
- 2) nu trebuie să existe vibrații, surse de căldură și curenți de aer care să afecteze funcționarea etaloanelor de lucru.

X. PREGĂTIREA PENTRU VERIFICARE

14. Înainte de a începe procedura de verificare, higrometrele trebuie să fie pregătite în conformitate cu documentația tehnică.

XI. EFECTUAREA VERIFICĂRII

15. Examinarea aspectului exterior

1) pe higrometru nu trebuie să fie defecțiuni mecanice, crăpături . Dacă termometrele de sticlă cu lichid au coloana întreruptă atunci se încearcă unirea coloanei, cu acordul solicitantului, care își asumă riscul spargerii termometrului în cadrul acestei operații. Dacă în rezultatul efectuării operațiilor pentru unirea coloanei aceasta rămâne întreruptă, higrometrul nu se acceptă la verificare.

- 2) higrometrul trebuie să aibă următoarele inscripții:
 - numele sau marca de identificare a producătorului;

- tipul;
- numărul și anul de fabricație;
- simbolul unității de măsură (°C);

Rezultatele verificării aspectului exterior se consideră satisfăcătoare, dacă higrometrul corespunde cerințelor enumerate în punctul 15.

16. Determinarea erorii absolute

- 1) determinarea erorii de măsurare a temperaturii se efectuează în cel puțin în 2 puncte, uniform repartizate pe tot intervalul de măsurare;
- 2) se conectează incinta termostatăă în conformitate cu instrucțiunile de exploatare și se setează temperatura necesară;
- 3) higrometrul se introduce în mediul de comparare în poziție verticală până la reperul la care se face citirea, termometrul etalon se amplasează cât mai aproape de higrometrul supus verificării, de regulă la aceeași adâncime de imersie.
- 4) pentru fiecare punct din interval se efectuează câte 3 măsurări și se calculează media aritmetică în grade Celsius (°C).
- 5) se determină eroarea absolută (ΔT) de măsurare a temperaturii după formula 1.

$$\Delta T = \bar{T}_{mas} - T_{ref}, ^\circ C \quad (1)$$

Măsurările se efectuează pentru ambele termometre din componența higrometrului.

Eroarea absoluta trebuie sa se incadreze în limitele erorii tolerate conform tabelului 1.

XII. ÎNTOCMIREA REZULTATELOR CONTROLULUI METROLOGIC LEGAL

17. Rezultatele verificării metrologice se înregistrează într-un proces-verbal de verificare metrologică, care trebuie să conțină cel puțin următoarea informație:

- 1) denumirea, tipul și numărul de fabricare a mijlocului de măsurare;
- 2) solicitantul;
- 3) etaloanele de lucru utilizate;
- 4) condițiile de mediu;
- 5) valorile măsurate;
- 6) erorile absolute;
- 7) eroarea tolerată;
- 8) concluzia referitoare la rezultatele verificării.

18. În cazul în care mijlocul de măsurare este recunoscut ca utilizabil, se eliberează buletin de verificare metrologică conform Hotărârii Guvernului nr.1042/2016.

19. În cazul în care mijlocul de măsurare este recunoscut inutilizabil, se eliberează buletin de inutilizabilitate conform Hotărârii Guvernului nr.1042/2016.

Министерство экономики
Республики Молдова

ПРИКАЗ

№ 52 от 24.05.2022

мун. Кишинэу

**Об утверждении
NML 6-07:2022 «Психрометрические
гигрометры, аспирационные психрометры.
Технические и метрологические
требования. Методика поверки»**

На основании п.(3) ст.5, п.(3) ст.6 и п.(3) ст.13 Закона о метрологии № 19/2016 г., для обеспечения единства, законности и точности измерений в областях общественного интереса на территории Республики Молдова,

ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Утвердить норму законодательной метрологии NML 6-07:2022 «Психрометрические гигрометры, аспирационные психрометры. Технические и метрологические требования. Методика поверки», согласно приложению к настоящему приказу.
2. Опубликовать настоящий приказ в Официальном мониторе Республики Молдова и на веб-сайте Министерства экономики.
3. ПУ «Национальный институт метрологии» разместить настоящий приказ на веб-сайте и опубликовать в специализированном журнале „Metrologie”.
4. Настоящий приказ вступает в силу в течение 2 месяцев со дня опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

Министр

Серджиу ГАЙБУ

НОРМА ЗАКОНОДАТЕЛЬНОЙ МЕТРОЛОГИИ
NML 6-07:2022 «Психрометрические гигрометры, аспирационные психрометры.
Технические и метрологические требования. Методика поверки»

I. ОБЪЕКТ И ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1. Настоящая норма законодательной метрологии устанавливает технические и метрологические требования к психрометрическим гигрометрам, аспирационным психрометрам (далее – гигрометры), предназначенных для измерений в области общественного интереса. Норма законодательной метрологии применяется при проведении испытаний с целью утверждения типа, первичной, периодической поверок и поверке после ремонта, в соответствии с Постановлением Правительства № 1042/2016 об утверждении Официального перечня средств измерений, подлежащих законодательному метрологическому контролю.

II. НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Закон метрологии № 19/2016 г.;

Постановление Правительства № 1042/2016 об утверждении Официального перечня средств измерения и измерений, подлежащих законодательному метрологическому контролю;

SM ISO/IEC Ghid 99:2017 Международный словарь по метрологии. Основные и общие понятия и соответствующие термины (VIM)

III. ТЕРМИНОЛОГИЯ И АББРЕВИАТУРА

3. Для верного толкования настоящей нормы законодательной метрологии используются термины и определения согласно Закону о метрологии № 19/2016 и SM ISO/IEC Ghid 99:2017.

IV. ТЕХНИЧЕСКИЕ И МЕТРОЛОГИЧЕСКИЕ ТРЕБОВАНИЯ

4. Технические и метрологические характеристики гигрометров должны соответствовать требованиям настоящей нормы законодательной метрологии.

1) конструкция гигрометров состоит из двух идентичных термометров, закреплённых на общей подставке (обычно пластмассовой), психрометрической таблицы, жестко закрепленной на подставке, емкости для жидкости и градуированной шкалы. Один из термометров имеет резервуар, обернутый марлей, имея продолжение в виде фитиля, конец которого входит в емкость с дистиллированной водой, расположенной под резервуаром термометра, на расстоянии около 2 см, что обеспечивает циркуляцию воздуха вокруг резервуара термометра.

2) термометрическая шкала гигрометров должна иметь градуировку в градусах Цельсия (° C), не иметь дефектов, которые могли бы помешать правильному считыванию температуры.

3) капиллярная трубка термометров должна быть ровной по всей длине и закреплена в середине градуированной шкалы.

4) на гигрометрах должна быть нанесена следующая маркировка:

- название или идентификационный знак производителя;
- тип гигрометра;
- номер и год производства;
- обозначение единицы измерения (°C).

Основные метрологические характеристики представлены в таблице 1.

Таблица 1

Характеристика	Значение
Диапазон измерения относительной влажности, %	$10 \div 100$ ¹
Температурный диапазон, °С	$- 25 \div 70$ ¹
Цена деления шкалы термометра, °С	0,1 0,2
Пределы допустимой погрешности, °С	$\pm 0,2$

Примечание:

¹ Диапазон измерения может варьировать в зависимости от типа и метрологических характеристик гигрометров, но в пределах указанного диапазона.

V. ФОРМЫ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОГО МЕТРОЛОГИЧЕСКОГО КОНТРОЛЯ

5. Объем и последовательность проведения операций при первичной, периодической поверке и поверке после ремонта, указаны в таблице 2. Программа испытаний с целью утверждения типа разрабатывается с учетом требований настоящей нормы и применимых стандартов.

Таблица 2

Наименование операции	Операция/ пункт главы XI) „Проведение поверки”	Формы законодательного метрологического контроля			
		Утверждение типа	Поверка		
			первичная	периодическая	после ремонта
Внешний осмотр	15	да	да	да	да
Определение абсолютной погрешности	16	да	да	да	да

6. Операции поверки проводятся аккредитованными и уполномоченными лабораториями в соответствующей области, согласно Закону о метрологии № 19/2016.

7. В случае если гигрометр не соответствует хотя бы одному требованию, указанному в таблице 2, поверка приостанавливается и считается, что прибор не соответствует требованиям настоящей нормы и не может быть использован в области общественного интереса.

VI. ЭТАЛОНЫ И ОБОРУДОВАНИЕ

8. Поверку проводят рабочими эталонами, указанными в таблице 3.

Таблица 3

Пункт главы XI) «Выполнение поверки»	Наименование рабочего эталона или вспомогательного измерительного устройства	Основные метрологические и технические характеристики	Обозначение документа, регламентирующего технические условия
---	---	---	---

16	Эталонный термометр	Диапазон измерения: - 25 °С ÷ 70 °С Цена деления – 0,01 °С $U \leq 0,06$	—
16	Термостат	Диапазон измерения: - 25 °С ÷ 70 °С Обеспечение стабильности и единства измерений	—

9. Допускается применение других рабочих эталонов, технические и метрологические характеристики которых лучше указанных в таблице 3, и которые были эталонированы в установленном порядке.

VII. ТРЕБОВАНИЯ К КВАЛИФИКАЦИИ ПЕРСОНАЛА

10. К проведению поверки допускаются лица с доказанной компетентностью в данной области измерений.

VIII. ТРЕБОВАНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ

11. При проведении поверки должны соблюдаться правила техники безопасности в лаборатории.

IX. УСЛОВИЯ ПРОВЕДЕНИЯ ПОВЕРКИ

12. Поверка должна проводиться в следующих условиях:

- 1) температура окружающей среды, (18 ÷ 25) °С;
- 2) относительная влажность воздуха, не более 80%;
- 3) атмосферное давление, (933,3 ÷ 1040) гПа;

13. В помещении, где установлены рабочие эталоны, должны дополнительно соблюдаться следующие условия:

- 1) наличие электропитания напряжением (220 ± 5) В и частотой (50 ± 1) Гц;
- 2) должны отсутствовать вибрации, источники тепла и воздушные потоки, влияющие на работу рабочих эталонов.

X. ПОДГОТОВКА К ПОВЕРКЕ

14. Перед проведением поверки гигрометры подготавливаются в соответствии с технической документацией производителя.

XI. ВЫПОЛНЕНИЕ ПОВЕРКИ

15. Внешний осмотр

1) на гигрометре не должно быть механических дефектов, трещин. Если столбики термометрической жидкости имеют разрывы, тогда, с согласия заказчика, проводятся работы по соединению столбика, при этом заказчик берет на себя ответственность за возможность разбивки термометра во время данной операции. Если не удастся соединить столбик и несмотря на попытки, остаются разрывы, гигрометр к дальнейшей поверке не допускается.

2) на гигрометрах должна быть нанесена следующая маркировка:

- название или идентификационный знак производителя;
- тип гигрометра;
- номер и год производства;

- обозначение единицы измерения (°C);

Результат внешнего осмотра считается удовлетворительным если гигрометр соответствует требованиям, изложенным в п. 15.

16. Определение абсолютной погрешности

- 1) определение погрешности измерения температуры осуществляется не менее чем в 2 точках, равномерно распределенных по всему диапазону измерения;
- 2) подключается термостат в соответствии с инструкцией по эксплуатации и устанавливается необходимая температура;
- 3) психрометр вставляется в среду сравнения в вертикальном положении до отметки считывания, эталонный термометр располагается как можно ближе к поверяемому гигрометру, обычно на той же глубине погружения.
- 4) для каждой точки интервала выполняются 3 измерения и рассчитывается среднее значение в градусах Цельсия (°C).
- 5) абсолютная погрешность (ΔT) измерения температуры определяется по формуле 1.

$$\Delta T = \bar{T}_{mas} - T_{ref}, ^\circ\text{C} \quad (1)$$

Измерения проводят для обоих термометров гигрометра.

Абсолютная погрешность должна быть в пределах допустимой погрешности представленной в таблице 1.

ХII. ОФОРМЛЕНИЕ РЕЗУЛЬТАТОВ ЗАКОНОДАТЕЛЬНОГО МЕТРОЛОГИЧЕСКОГО КОНТРОЛЯ

17. Результаты поверки вносятся в протокол поверки, который должен содержать следующую информацию:

- 1) наименование, тип и серийный № средства измерения;
- 2) заявитель;
- 3) использованные рабочие эталоны;
- 4) условия окружающей среды;
- 5) измеренные значения;
- 6) абсолютные погрешности;
- 7) допустимая погрешность;
- 8) выводы относительно результатов поверки.

18. В случае признания средства измерения годным к использованию, выдается свидетельство о поверке в соответствии с Постановлением Правительства № 1042/2016.

19. В случае признания средства измерения негодным к использованию, выдается свидетельство о непригодности в соответствии с Постановлением Правительства № 1042/2016.